

M

Brněnský

metropolitan

říjen 2022

Kraví hora: v létě na koupaliště, v zimě do sauny

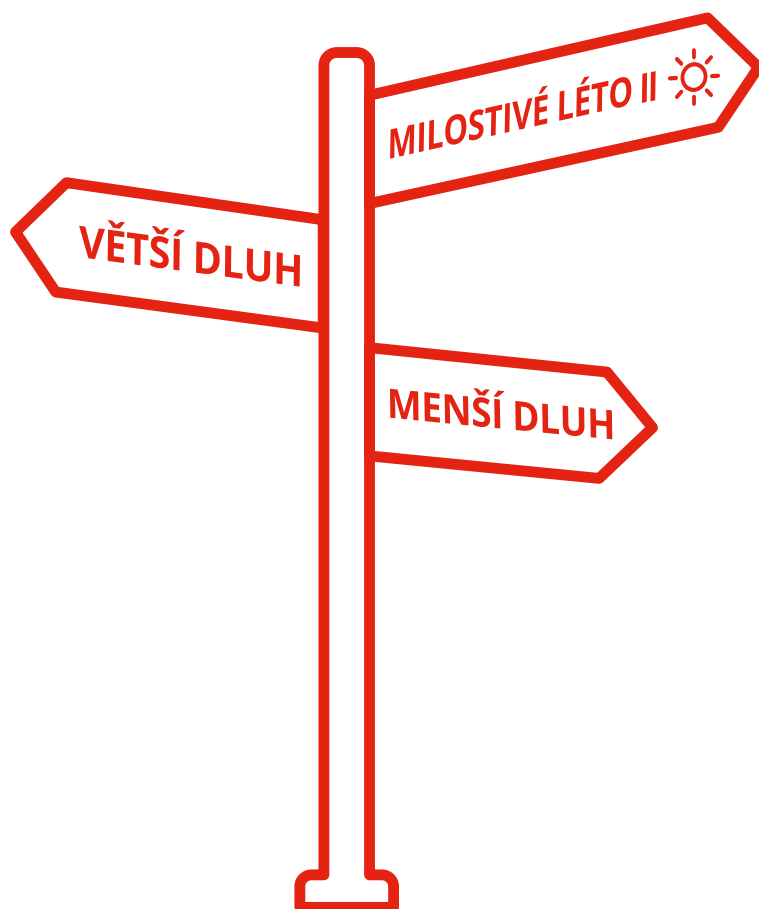
Významné projekty v Brně
Tramvaj do kampusu:
začal testovací
provoz

Magistrát informuje
Vstupenky do vodojemů
koupíte v infocentrech
i online

Rozhovor
Tři univerzity, tři noví
rektoři. Co je v nejbližší
době čeká?

Téma
Brno je zábavné a své. Láká
na to turisty i profesionály
v cestovním ruchu

CESTA Z DLUHŮ

MILOSTIVÉ LÉTO II

Nový začátek pro vás, kteří dlužíte veřejnoprávní instituci.
Uhradte exekutorovi do **30. 11. 2022** dlužnou částku (tzv. jistinu)
+ poplatek 1 815 Kč. Díky akci „Milostivé léto“
vám bude zbytek dluhu odpuštěn.

brno.cz/milostiveleto

6 | Magistrát informuje

Novodobí kutilové i herní profíci se potkají na Brno Creative Days

16 | Aktuálně

Na Plovdivské otevřeli Waldorfské lyceum

22 | Aktuálně

Plasty a nově i kovy třídí Brňané do žlutého kontejneru

27 | Aktuálně

Autentické procházky i v závěru roku lákají k poznání města

38 | Kultura

Archeologie změnila a stále mění náhled na vznik Brna

44 | Sport

Draci pozvedli nad hlavu mistrovský pohár

Magistrát informuje | Na Žabovřeské pokládají koleje, kaplička se opravuje

Kultura | Janáčka přijede na festival uctít dirigentská elita

Vážení čtenáři, vážené čtenářky, máme dobrou zprávu pro vyznavače saunování (nebo pro zimomřivé). Na koupališti na Kraví hoře v půlce října otevřou nové wellness centrum. Ještě než dovnitř vstoupí první návštěvníci, můžete tam nakouknout v naší fotoreportáži na stranách 28 a 29.

Ve stejném termínu startují také pravidelné prohlídky vodojemů na Žlutém kopci. Konat se budou vždy ve středu a v sobotu a vstupenky jsou k dostání v infocentrech TIC Brno nebo na webu podzemibrno.cz. Termíny do konce listopadu jsou sice už obsazené, ale nezapomínejte, pod zem se průvodci s návštěvníky vypraví každý měsíc, na každého zájemce tedy jednou dojde.

Jsou-li prohlídky vodojemů v říjnu obsazeny, všechny akce v rámci Brněnských dnů pro seniory jistě plně nejsou. Kdo rád tančuje, může vyrazit na kurz do Rubínu, cestovatelé si užijí celodenní výlety, např. do Náměště nad Oslavou, kdo si chce protáhnout tělo, ať zkusí jógu nebo tai chi.

Podzim je jako každý rok spojen se školou. Do lavic a poslucháren usedají prvňáčci, maturanti i vysokoškoláci. Téma vzdělávání tedy nesmí v říjnovém čísle chybět. Na straně 16 se dočtete o zahájení prvního školního roku ve Waldorfském lyceu a připravili jsme pro vás i tři rozhovory se třemi novými rektory brněnských univerzit.

A jedna poznámka na závěr: v tomto čísle jsme vynechali rubriku Názory, kam přispívají členové volebních klubů zastupitelů města Brna. Do tisku totiž náš magazín šel v den voleb, kdy zastupitelům uplynulého volebního období skončil mandát. V době distribuce tak mohou být v zastupitelstvu kluby úplně jiné. S rubrikou Názory se tedy setkáte až v listopadovém vydání.

Akční říjen přeje

Zuzana Gregorová

M | Brněnský
metropolitan

Informační magazín občanů města Brna,
říjen 2022

Periodický tisk územního samosprávného celku

Editorka: Z. Gregorová

Redaktoři: M. Žáková, M. Dvořák, R. Loukotová,
A. Dudková, J. Vašíčková, R. Burián, F. Poňuchálek,
Z. Obalilová

Vydavatel: statutární město Brno,
Dominikánské nám. 1, 602 00 Brno, IČ: 44992785

Redakce: Magistrát města Brna, Tiskové středisko,
Husova 12, 601 67 Brno, tel.: 542 172 064,
e-mail: tis@brno.cz

metropolitan

Redakce neodpovídá za obsah názorových rubrik.

Periodicita: 11× ročně (s výjimkou srpna),
18. ročník, MK ČR E 21747

Místo vydávání: Brno

Dáno do tisku: 23. 9. 2022, distribuce: do 3. 10. 2022,
poté je magazín k dispozici v budovách Magistrátu
města Brna a v tramvajích DPMB a na dalších místech

Inzerce: Regionální vydavatelství, s. r. o.,
K Žižkovu 282/9, Praha 9, 190 00, IČO 27846717
Karel Mouka, 602 557 777, mouka@regvyd.cz
Karel Marek, 606 740 730, k.marek@regvyd.cz
Michal Novák, 739 724 774, novak@regvyd.cz

Tištěný náklad: 210 000 ks

Distribuce: Česká distribuční

Foto na titulní straně: Marie Schmerkova

B | R | N | O

www.brno.cz

Najdete nás na: @brnomycity

Modré zóny brzy začnou platit v oblasti náměstí SNP

Do oblasti 4-05 (náměstí SNP) se od 10. října rozšíří rezidentní parkování. Pro návštěvníky zde budou platit pravidla zóny C, regulace tu tedy bude v pracovních dnech od 17 do 6 hodin. Více informací najdete na webových stránkách parkovani.vbrne.cz. (and)

Na Sadové vyrostě škola v přírodě

Čtvrť Sadová v Králově Poli se rozrůstá a přicházejí sem noví obyvatelé. Aby měli na dosah vše potřebné, plánuje se zde nové centrum, tvořené náměstím a parkem, i mateřská a základní škola. Jejich pojetí vzešlo z architektonické soutěže, zvítězily ateliéry XTOPIX architekti a consequence forma.

V jejich návrhu naváže na údolí s kaplí park se sportovištěm pro školáky i veřejnost a zeleň obklopí i školní budovy. Původní vzrostlé stromy by měly být v maximální míře zachovány. Základní škola je rozčleněna na tři objekty, takže by měla mít příznivé měřítko a lépe hospodařit s energiemi.

Všechny soutěžní návrhy na panelech i formou 3D modelů budou od 21. října do 30. listopadu k vidění v Urban centru na Staré radnici. Vernisáž za účasti vítězů soutěže je v plánu 20. října od 18 hodin.

(zug) | vizualizace: XTOPIX architekti a consequence forma

Na Bedřichovické bude víc bytů pro seniory

V prosinci má být hotový bytový dům na Bedřichovické ulici ve Slatině se 14 byty pro seniory.

Díky tomu, že město získalo sousední pozemek, přibude vedle další budova stejného určení. V ní bude 10 až 12 malometrážních bytů (počet bude upřesněn v dalších fázích projektování). Jejich obyvatelé budou mít k dispozici atrium a společnou zahradu a využít budou moci i společenskou místnost, která se nachází v již rozestavěném objektu. Město počítá s investičními náklady 40 milionů korun a s ukončením prací v roce 2026.

(ral)

Ke Sladkému nicnedělání, soše před bývalou Perlou a hospodou v Žabovřeskách symbolizující oblíbenou (ne)činnost pivařů, vás mimo jiné dovede nová Pivní stezka. Její jednotlivá zastavení jsou popsána na webu Sochařské Brno. Stezka je inspirována knihou Silvie Šeborové Brnboniéra a ve formě storymapy ji najdete na brno.cz/pivni-stezka.

(mak) | foto: Silvie Šeborová

Vodojemy hlásí otevřeno, vstupenky jsou k mání online

Nové vstupy i nouzové východy, osvětlení a elektroinstalace – to jsou ve zkratce největší práce, které bylo třeba provést v historických vodojemech na Žlutém kopci, aby se do unikátní technické památky mohla podívat veřejnost. U prvních dvou je rekonstrukce hotová a prohlídky tu startují 15. října. Konat se budou vždy v sobotu (od 10, 11, 12, 13, 15 a 16 hodin) a ve středu (v 15 a 16 hodin). Lístky jsou k dostání na webu podzemibrno.cz nebo v informačních centrech TIC Brno.

(ral) | foto: Marie Schmerková

Brno spustilo dotační programy na podporu sportu

Město Brno i v příštím roce počítá s podporou brněnského sportu. Celkem se chystá rozdělit více než 273 milionů korun. Nejpozději do 14. října letošního roku je možné podávat žádosti na podporu vrcholového sportu, až do konce října se pak přijímají žádosti o dotace pro handicapované sportovce, na mládežnický sport, na pravidelnou sportovní činnost dospělých a také na financování provozu sportovišť a podporu sportovních odvětví. Veškeré informace o všech vypsáních dotačních programech v oblasti sportu jsou uveřejněny na webových stránkách www.brno.cz/w/odbor-sportu.

(java)

První cestující pojedou tramvají do kampusu v prosinci

- Nová trať s nejdelším tramvajovým tunelem v Česku měří 912 metrů, samotný tunel má 602 metry a je vyhloubený až 9 metrů pod zemí.
- Při hloubení tunelu bylo vytěženo 170 tisíc tun zeminy.
- Cesta z hlavního nádraží na konečnou do kampusu potrvá pouhých 15 minut.
- Od poklepání základního kamene stavby po první zkušební výjezd tramvaje uplynulo 35 měsíců.
- Více se dozvíte na webových stránkách cobude.brno.cz a salinounakampus.dpmb.cz.

Přímé spojení centra s bohunickým kampusem, provoz MHD bez závislosti na aktuální dopravní situaci, snížení ekologické zátěže a větší komfort pro 40 tisíc cestujících denně. To vše přinese nová tramvajová trať do kampusu. První zkušební jízda se uskutečnila 15. září, první cestující se tudy svezou 10. prosince letošního roku.

Prvotní projekt prodloužení tramvajové trati do Bohunic byl vypracován v roce 2010, tedy ve stejné době, kdy byla dokončena první etapa stavby univerzitního kampusu. O sedm let později město Brno nabylo všechny potřebné pozemky. V březnu 2019 získal Dopravní podnik města Brna, pověřený realizací této investice, dotaci z evropských fondů 1,16 miliardy korun, což dosahuje 85 % z celkových nákladů ve výši 1,4 miliardy. Poklepání základního kamene přišlo na řadu před třemi lety, konkrétně 14. října 2019.

Tramvaj do kampusu je v mnoha ohledech zcela výjimečné dílo a z pohledu městské hromadné dopravy nemá v novodobých dějinách Brna obdoby. Kromě mimořádně vysoké dotace je zajímavé i to, že se za poslední desetiletí jedná o jedinou stavbu tunelu pro tramvajovou dopravu na území České republiky v zastavěném území, tedy v takzvaném intravilánu. Nová trať s nejdelším tramvajovým tunelem v Česku měří 912 metrů,

samotný tunel má 602 metry a je vyhloubený až 9 metrů pod zemí.

Nová tramvajová trať se od té původní odpojuje v uzlu Osová, vede pod Mikuláškovým náměstím a ústí v ulici Netroufalky. Na trase byly zřízeny dvě nové zastávky. Západní bránu budou v dohledné době využívat obyvatelé stejnojmenné zástavby s více než tisícovkou nových bytů. Zastávka Nemocnice Bohunice je součástí nového terminálu před Fakultní nemocnicí Brno, kde je konečná stanice. Není tu klasická kolejová smyčka, ale takzvaná úvrať, takže na trasu linky číslo 8 budou nasazovány obousměrné tramvaje včetně nových nízkopodlažních a klimatizovaných vozů Škoda ForCity Smart 45T. U ústí tunelu se nachází také odstavné koleje a provozní budova, která poslouží jako zázemí pro řidiče a předprodej jízdních dokladů.

Stavbu netvoří jen koleje a tunel

Tramvajová trať je nyní v ověřovacím provozu, což je finální fáze celého projektu. Dopravní podnik bude prověřovat, zda trať splňuje všechny provozní, technické i bezpečnostní podmínky, zajišťovat revize či zkoušky a simulovat možné provozní situace, k nimž může dojít.

Stavbu netvoří jen samotné koleje, tunel a konečná, ale stovky dalších stavebních objektů. Jedná se například o chodníky včetně osvětlení, zpevněné plochy u zastávek MHD a místní komunikace včetně dopravního značení, ale i dešťovou kanalizaci a přeložky a přípojky vodovodů. Vše bude stejně jako samotná trať předáno od 10. prosince do takzvaného předčasného užívání. Fakticky tak stavba bude plně funkční, ale bude nutné ještě následně dořešit veškeré administrativní náležitosti.

Nová trať má velký přínos pro Starý Lískovec a Bohunice, kam denně cestují například pedagogové a studenti Masarykovy univerzity a zaměstnanci i pacienti Fakultní nemocnice Brno. Cesta bude rychlejší, protože nebude nutné přestupovat, a navíc tramvaje na vlastní trati neuvíznou v kolonách. Brněnské dopravě ulehčí i to, že regionální autobusové linky budou ukončeny v novém terminálu a nebudou zajiždět do dopravně zatíženého centra města.

Zhotovitelem stavby tramvajové trati do kampusu je společnost Tramvajová trať Kampus – Firesta + Metrostav.

Roman Burián | foto: Marie Schmerková

Novodobí kutilové i herní profíci se potkají na Brno Creative Days

Nezapomeňte si v diáři poznamenat víkend 22. až 23. října a vydejte se na brněnské výstaviště. Čeká tam na vás věda, umění, inovace, technologie, inspirace – to vše pod jednou střechou najdete na akci Brno Creative Days.

Brno Creative Days zahrnují tři akce: Maker Faire, Game Access Connect a Prototyp. Spojuje je vášně pro vědu, inovace a poznávání. Každá však představuje osobitou výseč technologií a kreativity. Dny se konají na brněnském výstavišti v krásném prostředí pavilonu A.

Maker Faire zve všechny novodobé kutily, DIY (anglická zkratka fráze udělej si sám – pozn. red.) nadšence a další tvůrce, kteří se nebojí propojovat své výtvořky s novými technologiemi. Seznámíte se s elektronickými a technologickými vychytávkami. Dveře budou otevřené i k zajímavým řemeslům, ale také k designu nebo 3D tisku. Celý víkend bude probíhat spousta workshopů a přednášek, na nichž načerpáte čerstvé informace pro další tvoření.

Oči na stopkách budete mít již tradičně na Prototypu. Zažijete totiž jedinečné snoubení vědy, techniky a umění. Vizualně unikátní show spojenou s módní přehlídkou a vystoupením hudební skupiny THYME akce v pátek večer začne. Jak funguje umění v kosmickém průmyslu, se dozvíte na přednášce a během celého festivalu si prohlédnete oblíbenou Terralónu a nafukovací nanostrukturu. Zajímáte se o vývoj počítačových her skoro na profesionální úrovni? Chcete se posunout dál? Neváhejte a vyrazte na Game Access Connect. Můžete navštívit přednášky špiček v oboru. Na workshopech si „posunete skills“ a prohlédnete ukázky nových projektů. Neděle bude věnovaná přímo hernímu vzdělávání. ■

Zdeňka Obalilová | foto: archiv festivalu Prototyp

Do 28. listopadu mohou zájemci posílat návrhy do krajinářsko-architektonické jednofázové projektové soutěže na podobu předprostoru Domu umění a parku Koliště I. Vítěz získá 350 tisíc korun.

V proluce na Bratislavské nechalo město postavit dům s 23 malometrážními byty. Po kolaudaci budou sloužit jako startovací, bezbariérové a samoživitelské.

Jak hlasovali zastupitelé a zastupitelky ve volebním období 2018–2022, najdete v přehledných vizualizacích na webu kod.brno.cz/ analyza-hlasovani.

Socha Marie Restituty rozšíří pietní místo v parku

V husovickém parku přibude socha Marie Restituty Kafkové, řádové sestry popravené v roce 1943 ve Vídni nacisty. Nacházet se bude vedle pietního místa padlých v obou světových válkách.

Projekt Sochy pro Brno se rozroste o další objekt. V parku Marie Restituty v Husovicích vznikne socha řádové sestry, po níž je park pojmenován. Husovická rodačka Marie Restituta, občanským jménem Helena Kafková, byla v roce 1998 prohlášena za blahoslavenou. Na návrh sochy byla vyhlášena architektonicko-výtvarná jednofázová soutěž, návrhy mohou zájemci zasílat do 11. ledna 2023. ■

(zob)

O minigranty k počtě Mendela lze žádat do konce října

Kreativní osobnosti, podnikatelské subjekty, spolky i občané se mohou stále ucházet o finanční podporu nápadů, projektů a akcí, které budou propagovat Brno v rámci oslav 200. výročí narození Gregora Johanna Mendela. Může jít o gastronomii, humor, street art, předměty či publikace, zkrátka o cokoliv obohacujícího a nečekaného. Požádat o takzvaný minigrant ve výši až 50 tisíc korun je možné do 31. října, termín ukončení podporovaných aktivit je 12. prosince. Další informace jsou k dispozici na webu brno.cz/w/minigranty-mendel-2022. ■

(rob)

Číslo měsíce

375 795

Brno v roce 2021 oficiálně navštívilo zhruba tolik lidí, kolik má město obyvatel. Je to výrazně méně, než bylo obvyklé před rokem 2019 (vliv protipandemických opatření). Převažovali obyvatelé Česka nad zahraničními návštěvníky.

Tým Last Miles pracuje na skládacích inline bruslích, které lze snadno připevnit na nohu s obuví.

Inovátoři mohou dostat grant na svůj prototyp

Máte v šuplíku nebo v hlavě geniální technický nápad a nevíte, co s ním? Inovační agentura JIC s podporou města Brna otevírá další ročník výzvy Prototypuj a ověřuj, kde mohou žadatelé získat finanční podporu pro svoje myšlenky. V minulosti uspěly projekty jako detektor pádu vhodný zejména pro seniory, skládací brusle či umělá inteligence ke zvýšení bezpečnosti provozu průmyslových strojů. Projekt je možné přihlásit do 21. října na webových stránkách www.jic.cz/prototypuj-a-overuj.

(mad) | foto: Last Miles

Z centra zmizí nepořádek z reklamních tiskovin

Poházené nebo větrem rozfoukané reklamní tiskoviny, které znečišťují střed města, budou brzy minulostí. Nové nařízení totiž zakazuje reklamu šířenou na veřejně přístupných místech mimo provozovnu. Zákaz se nevztahuje na politické kampaně, ale například na letáky nebo reklamní tiskoviny.

(and)

Výzkum zjistil, jak se v Brně daří zapojovat obyvatele

Podílet se na rozvoji města může v Brně každý, například participativní rozpočet Dáme na vás funguje už šest let. Nyní přišel čas na zhodnocení participativních nástrojů, které město svým občanům nabízí. Na základě výzkumu, který proběhl v létě na vzorku 812 respondentů, známe silné a slabé stránky těchto aktivit.

Informovanost o možnostech participace je vysoká mezi mladšími lidmi, s vzrůstajícím věkem míra povědomí klesá. Lidé se nejvíce zajímají o zapojení do projektů souvisejících s cyklo dopravou, dětskými hřišti či podporou městské zeleně. Podrobnosti čtete na webu data.brno.cz v sekci Sociologické výzkumy a analýzy.

(zob)

Přírodě ve městě pomáhají dotace, adopce stromů i suvenýry

Už jen do konce října mohou lidé žádat o ekodotace v programech Zeleň střechám, Nachytej dešťovku, Vnitrobloky, Nábřeží a Ekovýuka. Na projekty ve prospěch veřejné zeleně můžete přispět zakoupením suvenýru nebo adopcí stromu.

Několik ekodotací uzavírá příjem žádostí na konci října. S pomocí programu Vnitroblok je možné ozelenit vnitrobloky a přilehlé přírodní plochy obytných domů v Brně. Program Nábřeží mohou využít ti, kdo mají nápad na zajímavou akci, která přiláká veřejnost ke Svatce, Svitavě nebo Ponávce. Je jedno, jestli zvolíte kulturní nebo třeba sportovní zaměření, cílem je, aby to u brněnských řek žilo.

Zefektivnit hospodaření se srážkovou vodou u staveb pomůže program Zeleň střechám. Končí také příjem žádostí o finanční příspěvek z programu Nachytej dešťovku, který navazuje na státní dotační programy Dešťovka a Nová zelená úsporám. Vede obyvatele města k lepšímu hospodaření s vodou. Tvůrci projektů, které pomáhají informovat nebo vzdělávat veřejnost v ekologických tématech, by neměli zapomenout na dotační program Ekovýuka. Více informací najdete na webu ekodotace.brno.cz.

Pomoci přírodě můžete i jinak. Třeba adopcí stromu. Stačí koupit speciální přání pro strom přes Brno iD. Pokud si pořídíte přání za 100 korun, stanete se přispěvatelem, v případě 500 korun budete adoptivním rodičem konkrétního brněnského stromu. Příspěvek poslouží Veřejné zeleni města Brna při péči o stromy.

Obdobně lze v infocentru TIC Brno koupit svíčku, čaj, láhev nebo třeba šálek ze série Připrav Brno. Kolekce suvenýrů je ekologická, vkusná a zakoupením kteréhokoliv výrobku přispějete opět na konkrétní projekty Veřejné zeleně města Brna.

Anna Dudková

Kanalizace v pěti městských částech je téměř hotová

Druhá etapa dobudování kanalizace v pěti brněnských městských částech je prakticky u konce. V Líšni a tuřanské čtvrti Dvorská je kompletně hotovo, na Brně-jihu probíhají dokončovací práce, do závěru listopadu pak bude kanalizace dobudována i v Maloměřicích a Obřanech a v Bosonohách, kde už zbývají jen některé ulice. Město Brno do stavby, která začala v březnu 2020, investovalo celkem 1,169 miliardy korun.

Napojením na kanalizační síť se výraznělepší komfort bydlení pro přibližně tři tisíce obyvatel v 1 003 domácnostech. Ty se většinou musely spoléhat na septik či jímky, které pak na vlastní náklady musely vyvážet. Strategický projekt města Dostavba kanalizace v Brně II má také významný dopad na životní prostředí, protože se při deštích snižuje riziko znečištění povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů.

V pěti městských částech a součtem ve 40 ulicích vznikl ve stávající zástavbě oddílný kanalizační systém, konkrétně to znamená, že bylo vybudováno 17 kilometrů splaškové a 12 kilometrů dešťové kanalizace včetně domovních přípojek vedoucích až k hraničním soukromých pozemků.

Největší rozsah prací čekal na stavbaře v Bosonohách, kde šlo ve 26 ulicích o bezmála

9 kilometrů splaškové a 7,4 kilometru dešťové kanalizace. Splaškové vody budou z ulic odváděny do čistírny odpadních vod v Modřicích, zatímco ty dešťové budou svedeny do místních vodních toků, tedy do Leskavy, Dunávky a Svitavy.

Kromě samotné kanalizace se pracovalo na celkovém zkvalitnění okolního prostředí. Byly tak například přeloženy další inženýrské sítě. Po dokončení kanalizace se obnovují povrchy, v některých místech byly vybudovány dosud chybějící chodníky a vyznačena parkovací místa v souladu s legislativou. Přibudou také bezpečnostní prvky nebo zeleň.

Stavbu zkomplikoval covid i kolize inženýrských sítí

Práce na této rozsáhlé stavbě se o několik měsíců protáhly. Komplikace způsobila pandemie covidu a s ní spojené restrikce, které měly vliv i na sektor stavebnictví. Přidaly se i technické komplikace: nepředvídatelné změny geologického podloží si vyžádaly změnu technologických postupů a během prací bylo také zjištěno kolizní vedení některých sítí, zvláště plynu.

Jednotlivé dokončené ulice v současné době postupně přecházejí do režimu předčasného užívání tak, aby je mohli místní obyvatelé i projíždějící už naplno využívat.

Zhotovitelem prací, které začaly 2. března 2020, bylo sdružení společností OHLA ŽS, Hochtief CZ a Firesta.

Dokončení projektu Dostavba kanalizace v Brně II ještě neznamená, že je kanalizací pokryto celé území Brna, nicméně její dobudování je nutné již jen v některých ulicích, nejedná se už o městské části.

Město Brno plánuje, že na kanalizaci naváže výstavba dvou retenčních nádrží v lokalitách Brno-jih a Královo Pole, které pomohou ochránit brněnské řeky před kontaminací ze splaškové kanalizace během přívalových dešťů. Jejich úkolem bude zadržet vodu, dokud nebude k dispozici dostatečná technická kapacita v čistírně odpadních vod pro její vyčištění.

Roman Burián | foto: OHLA ŽS, a. s.

Počet nově připojených domácností ke kanalizaci

Bosonohy: 562

Líšeň: 109

Obřany: 82

Tuřany-Dvorská: 114

Brno-jih: 136

Další informace jsou k dispozici na webových stránkách cobude.brno.cz.

VOLITA SERVIS

Podzimní slevy!!!

Ušetřete na energiích!

-20%

Nastavení oken a dveří

-20%

Promazání kování a těsnění

-20%

Výměna těsnění

-20%

Výměna kování a komponentů

-20%

Výměna skla

-20%

a další...

+ Bezplatná servisní obhlídka

brno.volltaservis.cz **+420 606 082 165**

VÝKUP AUTOVRAKŮ

VYVRAK

ZA NEJLEPŠÍ CENY

- odvoz zdarma
- doklad o eko likvidaci

+420 731 04 04 05
www.vyvrak.cz

IMI

NORGREN

**HLEDÁME NOVÉ KOLEGY
K CNC STROJŮM
OD OBSLUHY AŽ PO PROGRAMÁTORY**

Na dobu neurčitou

Zajímavé ohodnocení

Rozšiřujeme CNC obrobnu

Čistá hala

Více info na **733 148 550**
nebo **www.hybemesvetem.cz**

IMI NORGREN CZ - CTPark Modřice, Evropská 861, 664 42 Brno - Modřice

TEKAPUR Insulation Adhesive -
pěna na lepení izolačních desek, 750ml

ZATEPLUJETE?

TKK
SINCE 1947

Sledujte aktuální **infoleták** s řadou akcí a novinek na **www.okentes.cz**.

OKENTĚS
obchod pro řemeslníky
Jsmo již 30 let s Vámi

VELKOOBCHOD pro firmy a živnostníky
Val. Meziříčí • Ostrava • Brno • Praha • Žilina
aktuální ceny, novinky a akce na **www.okentes.cz**

Říjen hýří barvami i nápady pro seniory

Na 1. října připadá Mezinárodní den seniorů a nejen v tento den bychom si měli připomenout, jaké výzvy přináší vyšší věk a jak můžeme starším lidem pomoci různé problémy překonat. Mnoho tipů přinášejí podzimní Brněnské dny pro seniory.

Cyklus akcí začal v září a pokračuje až do 26. října. 4. října je v plánu cvičení pro ženy v Centru Mandala na Opletalově i ukázka tai chi v Centru STTC na Gorkého. V Novém Lískovci v tento den pořádají sváteční odpoledne pro seniory a v Žabovřeskách lektorovanou vycházku po stopách soch ve veřejném prostoru.

Na 5. října je připraven taneční kurz pro seniory v Rubínu na Makovského náměstí, 7. října SOS-Asociace na Mečové chystá přednášku na téma bezpečné potraviny. V tento den se na Hlídce 4 pod Špilberkem uskuteční Podzimní slavnost Zoo Brno pro děti, rodiče i prarodiče. Čeká je společné tvoření z přírodnin, ochutnávky zdravých dobrot z podzimní úrody nebo pohybové aktivity v parku.

Na módní přehlídku Barevný podzim s deštníkem i bez lákají organizátoři 9. října do parku na Kraví hoře. 11. října si lze zajít na Kounicovu 3 zacvičit jógu a na magistrát na Malinovského náměstí procvičit paměť a jemnou motoriku prostřednictvím deskových her a nápaditých rukodělných aktivit.

Pobočka Knihovny Jiřího Mahena na Oblé pozvala 12. října na besedu autora detektivek Stanislava Češku a 13. října zájemci vyrazí na celodenní výlet do Náměště nad Oslavou na prohlídku zámku i města. 20. října pak opět v magistrátní budově na Malinovského náměstí policisté poradí seniorům, jak neskočit na lep podvodníkům. Kompletní program najdete na webu zdravi.brno.cz. Účast na většině akcí je zdarma, zpravidla je ale nutná registrace předem. ■

Zuzana Gregorová | foto: Zdeněk Kolařík

Na Žabovřeské pokládají koleje, kaplička se opravuje

Práce na stavbě velkého městského okruhu na Žabovřeské neustávají. Momentálně finišuje pokládka a betonáž prvního kolejového pásu v tramvajovém tunelu. Začala i rekonstrukce kaple sv. Antonína z Padovy, která stojí u tunelu. V září v ní byl uložen kříž s poselstvími pro budoucí generace.

Celkem je nutné položit zhruba kilometr dvoukolejné trati, z toho přibližně 500 metrů vede tunelem. Pokračují také práce na silniční galerii nebo protihlukových stěnách. Dokončená je nosná konstrukce lávky pro pěší a dělníci se zde aktuálně chystají osadit zábradlí a postupně ji napojit na navazující komunikace.

„Téměř hotová je stavba provozně-technologického objektu, který bude sloužit jako velín pro řízení provozu v tunelu a na galerii. Překládáme inženýrské sítě, zajišťujeme svahy a začala i rekonstrukce kaple svatého Antonína Paduánského,“ popsal aktuální stav stavby ředitel brněnského závodu Ředitelství silnic a dálnic David Fiala.

Oprava kapličky začala v září, hotová by měla být do konce letošního roku. Výsledná podoba sakrálního objektu se má co nejvíce přiblížit původnímu stavu. Obnovena bude fasáda i střecha, přibude nový zvon a hodiny a vymění se krov, který je v havarijním stavu.

Rovněž od září je v kapli umístěn kříž s poselstvími příštím generacím Brňanů, která napsal někdejší biskup brněnský Vojtěch Cikrle, primátorka Markéta Vaňková a ředitel Dopravního podniku města Brna Miloš Havránek. V příštím roce se na koleje vrátí tramvaje, auta tudy bez omezení projedou v roce 2024. ■

Anna Dudková | foto: Marie Schmerková

Kam kráčíš, Brno? Na moderní nádraží a k dostupnému bydlení

Žijeme v době, kdy se vývoj těžko odhaduje měsíc dopředu. Ustojí průmyslové podniky zimu bez ruského plynu? Zvládnou domácnosti vysoké ceny energií a inflaci? Jak se bude vyvíjet situace na Ukrajině? Zdá se pošetilé uvažovat o budoucnosti města. Ve skutečnosti se však zejména v těžkých situacích pozná, kdo měl plán a jak se dlouhodobě připravoval. V minulém čísle jsme vám představili projekty z tematické oblasti Správa z akčního plánu strategie #brno2050. Nyní se podíváme blíže na oblast Prostředí.

Slovo prostředí je třeba vnímat jako všechno fyzické, co nás ve městě obklopuje. Jde o to mít město dostatečně zelené, s čistým ovzduším, město, které se v létě nepřehřívá, v němž se pohodlně a rychle dostaneme z bodu A do bodu B. Dominovat bude veřejná

doprava, která je oproti individuální automobilové ekologičtější a pro život lidí v ulicích města přívětivější.

Zástavba nebude město zbytečně rozšiřovat, cílem je zůstat kompaktní. Díky tomu budou obyvatelé mít vše potřebné dobře dostupné ve své městské čtvrti – aby nemuseli cestovat na nákup 30 minut tramvají nebo vozit své děti do školy autem, aby jim léky z lékárny nedoručoval syn z druhého konce města. Zároveň je záměrem mít město, kde bude dostatek bytů a domů pro všechny, kdo v něm chtějí žít.

Město má mít nejen funkční, ale také atraktivní architektonickou tvář, která vhodně propojí historickou zástavbu s tou novou. Moderní architektura přitom bere ohled na životní prostředí a vytváří kultivovaná veřejná prostranství – „obývací pokoje“ města v podobě náměstí, ulic a parků.

Nové hlavní nádraží už se projektuje

Jaké projekty v oblasti Prostředí město a další instituce v dohledné době chystají?

Nejrozsáhlejší je bezesporu nové hlavní nádraží (na vizualizaci), kterém se kromě Brna podílí řada dalších organizací, např. České dráhy, Správa železnic nebo Jihomoravský kraj.

V září začal vítěz mezinárodní architektonické soutěže, nizozemský ateliér Benthem Crouwel Architects, ve spolupráci s českým ateliérem A8000 pracovat na architektonické studii kompletního řešení prostoru přednádraží a zánadraží, včetně tamních plánovaných budov i dalších přilehlých prostor. Studie by měla být hotová do 12 měsíců a stane se podkladem pro navazující podrobnější stupně plánovacích a projektových prací a dokumentace. Pokud vše půjde podle plánu, přijede první vlak na nové hlavní nádraží v roce 2034.

Než se tak stane, přijdou na řadu další aktivity pro zatraktivnění železniční dopravy, např. modernizace nádraží v Židenicích a Králově Poli, kterou připravuje Správa železnic.

Pro brněnskou městskou hromadnou dopravu je klíčová tramvajová trať do univerzitního kampusu. První projekt na prodloužení trati v uzlu Osová ke kampusu a bohunické nemocnici byl vypracován v roce 2010, samotná stavba začala v roce 2019 a skončila právě teď. První zkušební jízda se uskutečnila 15. září, první cestující se tudy svezou 10. prosince letošního roku. Více se dozvíte na straně 5.

Oblast bydlení v akčním plánu reprezentuje výstavba městských bytů na Kamenném vrchu. První etapa už se projektuje, do roku 2025 by tu mohlo vzniknout asi 350 bytů. Půjde především o družstevní bydlení, jeden z domů nabídne byty pro seniory. Následně začne druhá etapa, která možnosti bydlení v této lokalitě ještě rozšíří. Mezi první a druhou lokalitou pro bydlení vznikne nový park. ■

Zuzana Gregorová | vizualizace: Benthem Crouwel Architects

Do akčního plánu strategie #brno2050 je v oblasti Prostředí zařazeno i vybudování systému zásobování centra města pomocí elektro cargo kol. Ta by mohla ještě více omezit automobilovou dopravu v historickém jádru. Realizace pilotního projektu se připravuje. Přehled všech projektů je na webu brno2050.cz/kamkracis2022, novinky najdete i na Facebooku Chytré Brno.

Rektor JAMU: Jsme závislí na dialogu, na kontaktu, na přenosu energie

Nový rektor Janáčkovy akademie múzických umění Petr Michálek zahájil v nové funkci svůj první akademický rok. Bývalý ředitel Divadla Zlín, kde působil také jako autor, režisér a dramaturg, si klade za cíl zlepšit komunikaci na JAMU, a to jak uvnitř organizace, tak i navenek. Brňany (a nejen je) zve na koncert, který se uskuteční 16. října v Besedním domě při příležitosti oslavy 75. výročí založení univerzity.

Od vaší inaugurace v únoru uběhl už nějaký čas. Za tu dobu jste jistě poznal prostředí univerzity a její chod. Stanovil jste si jako rektor nějaké cíle nebo změny, které chcete zavést?

Jedna z vizí je zlepšení komunikace. Zásadní je pro mě komunikace dovnitř, proto například již vyšel nový newsletter 3 minuty, který směřuje ke všem zaměstnancům, pedagogům a studentům. Teprve pak je nutné budovat kvalitní komunikaci směrem ven. Snažíme se na tom intenzivně pracovat, protože nemůžeme pouze spoléhat na výbornou značku JAMU. Chceme například informovat i o nových nebo méně známých studijních programech, jako je třeba jevišttní technologie. To už bude práce pro nového PR specialistu, který od listopadu nastupuje.

Co se týká komunikace, nelze pominout iniciativu Ne!musíš to vydržet, která loni začala na DAMU. Rezonovala také na JAMU?

Chystáte třeba funkci ombudsmana, který by zaštitil etické směřování školy?

Samozřejmě je to stále aktuální věc. Já se k tomuto tématu velmi hlásím, proto jsme hned v únoru začali chystat nový etický kodex. Ten je daleko přesnější, výstižnější, a hlavně bude vnitřním předpisem školy, a bude tedy závaznější pro všechny aktéry na univerzitě. Vznikne také nová etická komise. Jedním dechem ale dodávám, že ať to nastavíte sebelíp – a u nás byl prostor pro zlepšení –, tak je to pořád jenom rámeček. To podstatné je otevírat tato témata na jednotlivých fakultách. My vědomě nejdeme cestou ombudsmana. Vy-dáváme se spíše cestou mediací, takže na Divadelní fakultě je konsorcium, které se zabývá mediací, a na Hudební fakultě poradenské centrum. Chceme tuto problematiku dát do rukou spíše psychologů než právníků. Nejpodstatnější pořádek je se o těch věcech otevřeně bavit a nedělat, že to není. Všechno souvisí s komunikací.

JAMU na podzim slaví 75. výročí založení. Plánujete nějaké oslavy?

Oslavy, koncerty a různé programy probíhají celý rok. Součástí byla například zářijová premiéra muzikálu Frankenstein, kterým jsme oslavili i 10. výročí Divadla na Orlí. Vše vyvrcholí 16. října slavnostním koncertem v Besedním domě, kde budu mít tu čest předávat zlaté medaile významným osobnostem naší školy.

Přicházíte ze zlínského divadla, kde jste se jako autor, režisér a dramaturg aktivně věnoval umělecké tvorbě. Nyní ji jako rektor fakticky spravujete. Je to velký rozdíl? A nechybí vám tvůrčí činnost?

Bezpochyby je to velký rozdíl, ale nestěžuji si. Po podobné výzvě jsem toužil a vidím ve své misi mimořádný smysl. Jsem moc rád, že jsem tady. A mám velkou výhodu, že jednou z mých tvůrčích činností je psaní. To mohu dělat bez divadla, večer nebo brzy ráno. Už nyní mám nápady na další témata.

S blížící se zimou musí všichni řešit zvyšování cen energií. Jak se postavíte k tomuto problému? Zvažujete i distanční výuku?

Máme různé varianty krizových plánů, ale všechny spojuje zásadní myšlenka: distanční výuka je úplně nejposlednější možnost. V době covidu to nešlo jinak a vyzkoušeli jsme si, že výuku to z povahy školy i přes veškerou snahu poškozuje. Jdeme cestou úspor, revizí, změny rytmu či přemýšlení o prostorech. Období covidu a distanční výuky bylo složité a frustrující, takže tomuto scénáři bychom se chtěli vyhnout. Učit herectví přes Zoom je možné v kritickou chvíli, ale nemožné dlouhodobě. Jsme závislí na dialogu, na kontaktu, na přenosu energie. ■

Zdeňka Obalilová | foto: archiv Petra Michálka

Rektor Mendelu: Znovu se učíme, co jsme zapomněli

Psal se 16. březen tohoto roku, když Akademický senát Mendelovy univerzity v Brně zvolil nového, v pořadí již 34. rektora. Stal se jím Jan Mareš, rodák ze Strakonice, který v roce 1985 absolvoval specializaci rybářství na Vysoké škole zemědělské v Brně a v roce 2014 byl jmenován profesorem v oboru rybářství. V únoru se stal děkanem Agronomické fakulty, tuto funkci kvůli rektorství opustil.

Už je to skoro půl roku, co jste se stal rektorem. Co vás ve vaší nové funkci nejvíc překvapilo?

Řekl bych, že každý den mám nějaké překvapení. Když člověk nastupuje do nějaké funkce, neuvědomuje si, co všechno zahrnuje. A během toho půl roku jsem se s ní podrobně seznamoval. Upřímně jsem očekával, že řada činností funguje bez nutného zásahu a kontroly vedení. Rektor je i veřejnou osobou, což je spojeno i s jeho účastí na společenských akcích. Mendelova univerzita je navíc specifická tím, že kromě fakult a Institutu celoživotního vzdělávání máme účelová zařízení, tedy školní lesní podnik ve Křtinách a zemědělský v Žabčicích. Seznámení se s jejich fungováním i problémy mi rozšířilo obzor. Ředitelé školních podniků spolupracují s vedením univerzity a očekávají názor rektora na věci, které musí řešit. Podnik ve Křtinách spravuje lesy a pozemky severně od Brna, kam lidé chodí na výlety, jezdí na kolech a třeba i na koních. Jsou

metropolitan

to navíc chráněná území, která máme za povinnost udržovat. V rámci adaptačních opatření je nutno změnit druhovou skladbu lesů, aby lépe odolávaly klimatické změně. U zemědělského podniku řešíme sucho a udržení vody v krajině. Pokud se velké plochy zemědělské půdy, obdobně jako města, v letním období ohřejí, pak dochází ke zvýšenému odparu a ztrátě vody i z jejich okolí. Změna hospodaření v krajině je tak další výzvou. Jak velké mají být půdní celky, abychom na nich mohli mít monokulturu, v jaké frekvenci se mají plodiny střídát, abychom zároveň zajistili produkci potravin. Důležitá je obnova tůň a vodotečí, zabránění erozi, udržování členitosti porostů. Třeba aleje v minulosti také nepředstavovaly jen stín pro kolemjdoucí, ale měly vliv na mikroklima, stromy byly přirozenými místy pro dravce, kteří regulovali počet drobných hloďavců, a podobně. To všechno jsme v minulosti věděli, ale zapomněli jsme to, takže se to musíme znovu učit. A to včetně mne.

Vaše témata, například zmiňovaná klimatická změna, údržba lesů nebo hospodaření s vodou v krajině, jsou stále častěji skloňována i v médiích. Co pro tuto

problematiku můžete jako rektor praktického udělat?

První věc je poskytovat vzdělání, informace. Víte, někdy je to takové, že řada našich občanů to vnímá jako něco akademického. Ale když se projdete třeba Brnem nebo okolím, tak péče o stromy má význam pro teplo ve městě. Jako rektor se snažím posunout diskusi tak, aby lidé vnímali tato témata jako něco, co se jich v každodenním životě dotýká a za co nesou zodpovědnost. Roli hrají i takové detaily, jako co máte na zahradě, jestli se snažíte udržet vodu na svém pozemku, jak hospodaříte. A další věc je působení na studenty. S nimi se snažím mluvit, aby to nevnímali jen jako reálný problém, ale i jako výzvu. Takže chceme prezentovat naše výzkumná témata v přijatelné formě pro veřejnost. A zároveň řešit témata, která veřejnost vnímá jako důležitá. Další fenomén, kterým se snažíme zabývat, je bioekonomika. Toto téma je z mého pohledu na univerzitě na začátku. Ale chceme se podílet na vytvoření sítě, která by se mu věnovala, stát se, dneska se říká lidrem, ale řekněme, že bychom byli rádi koordinačním centrem těchto aktivit v rámci republiky a třeba i Evropy. ■

Marek Dvořák | foto: Mendelu

Rektor VUT: Největší potenciál spatřujeme v našich lidech

Specialistu na betonové konstrukce Petra Štěpánka v únoru v čele Vysokého učení technického v Brně vystřídal letecký inženýr a někdejší kvestor VUT i Masarykovy univerzity Ladislav Janíček. Co školu čeká v novém semestru?

V půlce září u vás odstartovala výuka. Jaká témata teď vedení školy řeší nejvíce?

Kromě standardních témat, která souvisí se zahájením akademického roku a s výukou, se opět naplno rozběhly práce na výzkumných projektech včetně přípravy nových do vypsaných výzev. A jsou zde i témata mimořádná, jako je hledání řešení, jak zvládnout nárůst cen energií zejména v příštím roce. Dále věnujeme pozornost stále doutnající epidemické situaci a rovněž se naléhavě zabýváme otázkami studia ukrajinských, ale také pokračováním studia běloruských a ruských studentů v souvislosti s válkou na Ukrajině a omezením jejich vzdělávání v tzv. kritických programech.

Česká republika se podle výsledků mezinárodního žebříčku univerzit potýká zejména s problémy ve výzkumu. Vy jste právě kvalitní výzkum akcentoval ve své vizi pro kandidaturu na rektora. Ve které oblasti na VUT vidíte největší potenciál?

Koncem června se VUT stalo členem Asociace výzkumných univerzit ČR, kterou spolu s námi nyní tvoří šestice největších univerzit v zemi. Dominantně se profilujeme samozřejmě v technických a přírodních vědách, kde dosahujeme nejlepších výsledků. Největší

potenciál spatřujeme především v našich lidech. Je třeba vytvářet podmínky, aby se naši akademičtí a výzkumní pracovníci mohli věnovat efektivně svojí práci s minimem kontraproduktivní byrokracie. Vytváříme také podmínky pro získávání zahraničních výzkumníků a daří se nám v mezinárodním programu Horizon. Aktuálně také připravujeme velké projekty napříč fakultami v oblastech, kde dosahujeme excelentních výsledků na mezinárodně srovnatelné úrovni. Jsou to např. pokročilé materiály, automobilní a letecké inženýrství, kosmický výzkum, kyberbezpečnost, obnovitelné zdroje nebo znovuvyžití odpadů. Rovněž jsme položili větší důraz na přenos výsledků výzkumu a vývoje do aplikační praxe.

Vášim předchůdcem ve funkci rektora byl Petr Štěpánek. Na co z jeho působení byste chtěl navázat? Změníte v některém ohledu směr?

Byl jsem členem předchozího vedení univerzity a musím říci, že svět se během těch osmi předchozích let významně proměnil. Kvalita a excelence ve vzdělávání i výzkumu se staly nezbytným předpokladem konkurenceschopnosti a úspěšnosti vysokých škol v Česku i v Evropě. Považuji za nezbytné zajistit udržitelnost a rozvoj dříve vybudované výzkumné

a vzdělávací infrastruktury včetně její obnovy. Do budoucna je však třeba posílit důraz na internacionalizaci, více využít znalostní potenciál, který má univerzita ve formě transferu technologií, a zaměřit výsledky a aplikace primárně do oblastí spojených s řešením aktuálních společenských témat, včetně energetiky, Green Deal apod. Také nás čeká zásadní změna v oblasti doktorského studia v souvislosti s připravovanou reformou v novele zákona o vysokých školách.

Dětský obdiv k dokonalosti techniky a k mechanice vás prý přivedl ke studiu konstrukce letadel. Zároveň hrajete na klavír a varhany a komponujete skladby. Je princip konstrukce letadel a hudby podobný?

Nikdy jsem o tom takto nepřemýšlel. Zřejmě lze tušit podobnost tvůrčích postupů, které vedou k technickým konstrukcím či k hudebním kompozicím. Obdivuji matematiku, logiku a zvláště geometrii a vnímám jejich hlubší smysl. Také hudba, která mne provázela od dětství, v sobě chová vyšší princip, a čísla ji dokonce definují, jak dokládají třeba některé starořecké texty o stupnicích. A tak mi s postupem času možná více dochází hlubší souvislost mezi těmito mými zájmy.

Zuzana Gregorová | foto: archiv Ladislava Janíčka

Speciální autobus odveze cestující na zastávku MHD

Dopravní podnik města Brna od půlky září do půlky listopadu testuje novou službu KLIKbus. Zatím funguje jen v Masarykově čtvrti. Lidé si pomocí aplikace mohou objednat odvoz z určitého veřejného místa např. poblíž svého bydliště na vybranou zastávku MHD. Za jízdu nic neplatí. Více na www.dpmb.cz.

(zug)

Nad pivovarem přibily dva skateparky i ohniště s posezením

Na Starém Brně mezi ulicemi Pivovarskou a Tomešovou se 21. září otevřely dvě skateparkové rampy a vznikla tu zelená odpočinková zóna.

Větší skatepark o rozloze 810 metrů čtverečních s 13 překážkami, jako je pyramid corner, bank, rail nebo grindbox, využijí zkušenější jezdci, menší ve tvaru trojúhelníku je určen pro začátečníky nebo uživatele koloběžek. Kvalitnější povrch dostalo i blízké travnaté hřiště pro míčové hry a sportoviště doplnily workoutové prvky.

K odpočinku poslouží parčík s novými cestičkami, lavičkami a veřejným ohništěm. Přibylo tu také schodiště z akátového dřeva, které lze využít i k posezení. Autory parkových úprav jsou známá zahradní architektka Eva Wagnerová s Ivanem Zbořilem. Veškeré práce zaplatila městská část Brno-střed.

(zug) | foto: Zdeněk Kolařík

Růžová připomene důležitost prevence rakoviny prsu

Říjen je měsícem boje proti rakovině prsu a podpory žen, které se s touto závažnou nemocí potýkají.

Po celé čtyři týdny se tak lidé v rámci kampaně Brno narůžovo mohou seznámit s prevencí onemocnění i možnostmi léčby. V centru města budou umístěny panely se základními informacemi, které by o rakovině prsu měl znát každý. Chystá se i ukázka nezbytného samovyšetření, přednáška o výživě nebo komentovaná debata o prevenci z pohledu lékařů i pacientek. Chybět nebudou ani tematické stánky. Kompletní program najdete na webu zdravi.brno.cz.

(and)

V září si někteří cestující díky dvoudenním testovacím jízdám z Brna např. do Tišnova mohli vyzkoušet novou dvouvozovou vlakovou soupravu Moravia, která by měla v budoucnu přepravovat lidi na trati Tišnov-Brno-Židlochovice. Spolu s dalšími 36 moderními dvou- nebo čtyřvozovými jednotkami ji zakoupil Jihomoravský kraj.

(mak) | foto: JMK

Rytmus podporuje zdravotně postižené v Brně už tři roky

Nezisková organizace Rytmus – od klienta k občanovi působí v Brně již tři roky. Zaměřuje se na podporu lidí se zdravotním postižením, především mentálním, v aktivním začleňování do běžného života. V Brně poskytuje sociální rehabilitaci rozšířenou o metody podporovaného zaměstnávání a o tranzitní program. Pracovníci každoročně vedou kurzy celoživotního vzdělávání pro lidi se zdravotním postižením. Nově Rytmus v Brně organizuje akreditované kurzy pro pomáhající handicapovaným lidem. Více čtete na webu rytmus.org.

(rob) | foto: archiv organizace Rytmus

Na Dnech AI se dozvíte vše o umělé inteligenci

Na téma umělé inteligence se zaměří Dny AI, které se uskuteční od 18. do 23. října. Na 14 akcích se dozvíte, jak AI (artificial intelligence) pomáhá v podnikání, výzkumu a každodenní činnosti.

Dny AI jsou vhodné pro laiky, nadšence, zástupce firem, studenty i pedagogy, odborníky z oboru a všechny, které spojuje téma využití umělé inteligence v našem světě.

Program je připraven na více místech v Brně – nejvíce akcí se odehraje v KUMSTu na Údolní, ve VIDA! science centru u výstaviště a na Fakultě informačních technologií VUT, dílčí akce pořádají partneři ve své firmě (Y Soft, KIWI). Program je na webových stránkách dny-ai.cz.

(rob)

Na Plovdivské otevřeli Waldorfské lyceum

Vedle waldorfské školky a základní školy se na Plovdivské 1. září otevřelo nové čtyřleté lyceum. Nabídne studentům maturitní obor, který vyplňuje mezeru mezi všeobecně, ale spíše teoreticky zaměřenými gymnázii a úzce profilovanými středními odbornými školami.

Běžný školní den na Waldorfském lyceu začíná dvouhodinovým epochovým vyučováním, v němž se studenti tři až čtyři týdny intenzivně věnují jednomu z hlavních vyučovacích předmětů, jako jsou čeština, matematika, dějepis, fyzika, chemie, biologie a zeměpis. Ostatní dopolední výuka zahrnuje např. dva cizí jazyky, výpočetní techniku a předměty podle zvoleného studijního zaměření. Studenti se totiž od 3. ročníku mohou profilovat v humanitních, přírodovědných a technických oborech. Odpoledne je pak čekají různé umělecké předměty a kurzy, třeba malba, modelování, zpěv, divadlo nebo práce se dřevem či kovem.

Waldorfská škola, kterou zřizuje město Brno, zahájila svou činnost 1. září 2009 v budově bývalé základky na Plovdivské. Na podzim 2020 souhlasili brněnští radní se zřízením čtyřletého lycea a letos se otevřel jeho první ročník pro 30 studentů. Studium není podmíněně absolvováním waldorfské základní školy.

S rozvojem této instituce souvisí přestavba nedaleké výměňkové stanice. Vznikne v ní komunitní centrum a z Waldorfské školy se tam přesune i středisko volného času Lata. Díky tomu se ve školní budově uvolní prostor pro další třídy.

Ještě letos by měla skončit rekonstrukce atria mezi budovami školy, které bude sloužit jako venkovní učebna s interaktivními učebními prvky. Tyto úpravy budou stát přibližně 17 milionů korun. ■

Zuzana Gregorová | foto: Zdeněk Kolařík

Do 21. října je možné podat žádost o 5 startovacích bytů v domech na Podnásepní 2, Stamicově 11 a Bratislavské 51. Podrobnosti najdete na bydleni.brno.cz.

Od 28. října do 2. listopadu bude na Ústředním hřbitově a v Židenicích otevřeno od 7 do 19 hodin. Na ostatních hřbitovech v Brně bude tato otevírací doba platit až do 4. listopadu.

Loni se krajskou vítězkou soutěže Alej roku stala alej jírovců u Malé Klajdovky. Víte-li o dalším pěkném stromořadí, můžete je do letošního ročníku nominovat do 26. října. Od 2. listopadu pak na [webu alejroku.cz](http://webu.alejroku.cz) poběží hlasování.

Psychické zdraví je stejně důležité jako fyzické

To každoročně připomínají Dny duševního zdraví, které letos proběhnou od 10. do 14. října.

V Café Práh jsou připraveny semináře, diskuse, autorské čtení Michaely Malé ze života se schizofrenií nebo promítání chorvatského dokumentárního filmu Sousedé vyprávějícího o návratu lidí s psychickými obtížemi do běžného života. V plánu je i fotografická výstava v budově Krajského úřadu Jihomoravského kraje. Program i více informací získáte na webu www.prahjm.cz. ■

(java)

Soutěž na náměstí Republiky čerpá z názorů občanů

Náměstí Republiky s lipovou alejí, stánky trhovců a kostelem by mělo do budoucna změnit svou tvář. O tom, jak bude vypadat po proměně, mohou rozhodnout i Brňané. Kancelář architekta města Brna uspořádá ještě letos urbanisticko-architektonickou soutěž na novou podobu náměstí. Připomínky mohli lidé vznášet v září na setkání na Musilce. Na stejném místě se 18. října od 18 hodin může veřejnost seznámit se závěry z tohoto setkání a zadáním architektonické soutěže, které z těchto závěrů vychází. Cílem je udělat z náměstí živé centrum čtvrti. ■

(and)

Národní filmový archiv vydal monografii ON, Kristian v montérkách, která nabízí vhléd do kariéry i života populárního herce Oldřicha Nového a připomíná také jeho působení v Brně. Autorka Šárka Gmíterková působí na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity.

Účastníky studie CELSPAC čekalo pravidelné vyplňování dotazníků a různá vyšetření. Knihu si mohou oni i kdokoliv jiný zdarma stáhnout v online čítárně Munispace nakladatelství Munipress.

Kniha vypráví příběh o zdraví jedné generace

Během zářijového Festivalu vědy výzkumné centrum RECETOX, působící na Masarykově univerzitě, pokřtilo knihu CELSPAC: 30 let na cestě. Příběh jedné generace. Ta shrnuje výsledky výzkumu, který mapuje faktory ovlivňující zdraví a vývoj dětí narozených počátkem 90. let v Brně a ve Znojmě. „Je psána populárně-vědeckou formou a vědecká zjištění jsou interpretována tak, aby byla pochopitelná i pro laiky. Text doplňují vzpomínky účastníků a také jejich osobní příběhy,“ přiblížila Marie Hošťálková z centra RECETOX.

(zug) | foto: RECETOX

Nominujte na cenu ty, kdo pomáhají

Znáte někoho, kdo nezištně pomáhá druhým? Přihlaste ho do letošního ročníku ocenění Křesadlo. Jeho cílem je poděkovat pomáhajícím a popularizovat dobrovolnickou činnost v mnoha oborech a oblastech. Nominovat na cenu pro obyčejné lidi, kteří dělají neobyčejné věci, můžete kohokoli do 9. října přes web kresadlojmk.cz.

(and)

Experti pomůžou zahrádkářům odhalit choroby zeleniny

Odborníci z Mendelovy univerzity v Brně ve spolupráci s dalšími partnery vyvinuli metody, které pomohou v rané fázi odhalit vybrané choroby zeleniny způsobující zemědělcům i drobným pěstitelům největší ztráty. Na Agronomické fakultě se soustředili na detekci například háďátek, fytoplazmy stolburu rajčat nebo bílé hniloby česnekovitých. „Pěstitel nebo i zahrádkář za námi může přijít se vzorkem, když si není jistý, a my mu jsme schopní potvrdit, jestli je to daná choroba nebo něco jiného,“ vysvětluje Tomáš Vyhnánek z Ústavu biologie rostlin. Projekt potrvá do ledna příštího roku.

(rob)

Faktor K i Káznice 250. Bývalá věznice na Cejlu žije kulturou

Mezi mnoha letošními důležitými výročími by neměla zapadnout připomínka 250 let od položení základního kamene Káznice na Cejlu. Pohled do historie a hlavně nástin budoucnosti přinese od 5. do 8. října akce Faktor K.

Čtyřdenní festival Faktor K otevře Káznici zájemcům o její historii, milovníkům kultury a také lidem, kteří se zajímají o její budoucí osud. Během 250 let existence zdi komplexu mezi Cejlem a Bratislavskou zažily mnohé. V posledních letech však Káznice slouží pro kulturní projekty a vize do budoucna se ubírají tímto směrem. Program festivalu se historií areálu inspiruje a pracuje s geniemi loci. Právě o tom, co areál čeká, se dozvíte více ve čtvrtek 6. října na akci Káznice 250, která je součástí festivalu Faktor K. Kromě prohlídky objektu, jež proběhne ve spolupráci s architekty a Moravským zemským muzeem, bude představeno Kreativní centrum Brno.

To by v areálu mělo časem vzniknout a přinese zázemí umělcům a kreativcům nejen z Brna, ale z celého Jihomoravského kraje. Kromě dílen, zkušeben či ateliérů bude část objektu – Místo paměti – stále připomínat pohnutou minulost Káznice. Součástí projektu je i knihovna, multifunkční sál pro veřejnost či kavárna.

Dále se na čtvrteční akci bude promítat film Tvůj Jan o Janu Zahradníčkovi, chystá se scénické čtení básní a pro děti je připravena edukační pátrací hra. Program Pohoda v Káznici představí také Knihovna Jiřího Mahena.

Kulturní program festivalu Faktor K je nabitý divadelními představeními, koncerty či performancemi. Součástí však budou také přednášky, prohlídky či komunitní aktivity. Po celou dobu konání si prohlédnete výstavu uměleckých děl, která v Káznici vznikala v posledních třech letech. Přesný program festivalu najdete na webu kaznice.art.

Zdeňka Obalilová

Brno je zábavné a své. Láká na to turisty i profesionály v cestovním ruchu

V roce 2019 přijelo do Brna skoro 900 tisíc návštěvníků. S covidem čísla klesla na méně než polovinu. I když letos máme zatím statistiky jen za první pololetí, už z nich je jasné, že se cestovní ruch opět pomalu nadechuje – od ledna do června zavítalo do jihomoravské metropole na 300 tisíc lidí, kteří tu platili za ubytování, utráceli v restauracích a kavárnách nebo třeba hradili vstupné do památek. Jak může město takhle čísla ovlivňovat?

Až k nám dorazí data za letní sezonu (červen–září), budeme vědět, že v zářijových, nejspíš desetitisícových číslech známe 280 příchodů dokonce jménem. Jde o travel blogery (lidi, kteří mají svůj web s články a tipy spjatými s cestováním – pozn. red.), instagramery nebo youtubery, účastníky konference Traverse, kterou v září Brno hostilo.

„Jde o největší evropskou konferenci pro tvůrce digitálního obsahu,“ vysvětluje vedoucí magistrační Kanceláře marketingu a cestovního ruchu (KMCR) Jakub Geisler. „Letošní ročník byl už devátý, ale vůbec poprvé se konference konala v regionu střední Evropy, a rovnou u nás v Brně. Pro spoustu lidí, kteří sem na ni přijeli, to byla příležitost seznámit se v České republice s jinými místy než s obligátní Prahou nebo Českým Krumlovem.“

Samotná konference se odehrála třetí zářijový víkend, proficestovatelé se ale do Brna sjížděli už o několik dní dříve. Čekal tu na ně totiž nabitý program, který jim představil město a jihomoravský kraj z různých úhlů. Zahrnoval nejen prohlídku slavných míst typu vila Tugendhat, lednický zámek nebo jeskyně v Moravském krasu, ale i zážitkové aktivity jako plavbu po Brněnské přehradě, pozorování noční oblohy na Kraví hoře, piknik v zahradě vily Stiassni, ochutnávky brněnské kávy, piv a moravských vín i různé workshopy. Chybět nemohla ani sobotní tour po barech.

„My jsme v Brně už poněkolidáté a pořád nás na něm baví, jak je živé, jak přátelší lidé tu jsou, jaká je tu zábava. Můžeš se zapovídat s kýmkoli na ulici, i jako cizinec. Jednou jsme třeba šli do karaoke baru a na konci večera jsme byli se všemi kamarádi,“ smějí se Kash a Sabrina, autoři blogu Budget Traveller zaměřeného na cestování ve stylu „za málo

peněz hodně muziky“. O Brně už při své předchozí návštěvě natočili video, ve kterém se soustředí na místa, kam chodí locals neboli místní. Visí například na jejich instagramovém účtu, který sleduje zhruba 38 tisíc lidí.

O Brně už dříve psala také Becki, tvůrkyně blogu Borders of Adventure. „Je ostuda, že žiju ve Vídni, a přitom mi trvalo roky, než jsem se do Brna dostala. Paradoxně tomu pomohl covid a to, že do Česka se jako do jedné z prvních zemí zase dalo cestovat. Strávili jsme tu asi čtyři dny a na základě toho vznikl článek o tom, co tady podniknout. Teď bych ráda přidala druhý díl na téma, co dělat, když máte o něco víc času, protože jsem se tentokrát dostala i do vzdálenějších míst, kde jsem předtím nebyla. Sepíšu tipy na jednodenní výlety kolem Brna, ale třeba i na přehrady, ta je úžasná a předtím jsem o ní vůbec nevěděla, myslím, že takhle moc jsem si mapu snad ani neoddálila,“ přiznává Becki, která se svoje cesty snaží uvádět do historického, kulturního a sociálního kontextu a zároveň za svoje velké téma považuje změnu perspektiv. „Moc se mi líbí, jak je Brno hravé. Když jsem si o něm četla, úplně to na mě dýchalo – jak je jiné, trošku přidržené a to je na něm právě zábavné a přitažlivé. Je to vidět třeba na tom, jak se staví k historii, jako by z toho číselo něco odlehčeného ve smyslu ‚hele, stalo se, ale prostě jsme to my, a to je dobře, protože když je historie moc vážná, lidem se o ní nechce nic dozvídat,“ hodnotí.

Konference Traverse byla letošní top událostí cestovního ruchu v Brně. „Každý rok se sem jednu takto významnou akci snažíme dovést. Loni se tu uskutečnilo zasedání Asociace francouzských novinářů z oblasti turismu a v příštím roce je v plánu workshop

světových nákupčích – tour operátorů a cestovních agentur Travel Trade Day,“ nastiňuje Jakub Geisler.

Spolupráce na těchto akcích je podle něj jednak otázkou prestiže, jednak má reálný dopad na zvyšování pozitivní image města a vůbec ponětí o něm zejména v zahraničí. „Traverse přinese velký mediální zásah. Na Brno se v jednu chvíli zaměřilo 280 blogerů a influencerů, psali a budou o něm psát, zmiňovali ho na sociálních sítích. Jedna z minulých konferencí v Trentinu vygenerovala zásah 53 milionů uživatelů a až 150 milionů impresí (počet zobrazení – pozn. red.) na sociálních sítích Facebook, Twitter a Instagram,“ dodává na vysvětlenou.

Brno není Český Krumlov. A nebude

Podporou rozvoje cestovního ruchu se město intenzivně zabývá od roku 2017. Může k tomu využít různé nástroje: aktivně jezdit na veletrhy a seznamovat například cestovní agentury nejen s tím, že existuje, ale hlavně proč by sem měly své klienty přivést. Může také podporovat press tripy (pracovní cesty novinářů či blogerů, jejichž výsledkem jsou výstupy v tisku i v online prostředí – pozn. red.), přispívat ke zkvalitňování služeb (například nabídkou výhod s kartou Brnopas, plánovaným společným infocentrem města a Jihomoravského kraje na Zámečnické) a neustávat ve vytváření turistických atrakcí. Cílem je, aby sem lidi stále něco lákalo (letos se například otevřel nový prohlídkový okruh na Špilberku, zpřístupnily se vodojemy na Žlutém kopci a organizace TIC Brno přinesla nová témata autentických prohlídek, při nichž se o městě dozví leccos nového i samotní jeho obyvatelé). →

Po covidu čekají cestovní ruch další výzvy: situace způsobená ruskou agresí na Ukrajině, inflace a rostoucí ceny energií promítající se do cen ubytování a letenek.

Brno má vytvořený svůj program rozvoje cestovního ruchu (aktuálně platný pro roky 2021–2025; veřejně přístupný je na brno.cz/w/kancelar-marketingu-a-cestovniho-ruchu). V něm si dává za cíl vrátit se do roku 2025 na čísla z doby před pandemií: 875 tisíc návštěvníků, kteří v Brně strávili na 1,5 milionu nocí.

Nadto se Brno už několikrát rok prezentuje pod heslem Brno True Story jako město mladé, autentické, plné pohody, humoru, výborné gastronomie a kávy, kultury a památek. „Nejvíce je tato kampaň vidět v online prostoru, na sociálních sítích nebo na YouTube, ale do Brna takto zvaly návštěvníky třeba i polepené tramvaje v Praze, Ostravě, Olomouci nebo i Vídni, prezentaci jsme měli také v berlínském metru,“ doplňuje Linda Jelínková z KMCR.

Cílem přitom není bezhlavě dostat do Brna davy turistů. Spíše než jejich počet je pro cestovní ruch důležité zvyšovat intenzitu, tedy počet nocí, které tu stráví, a ideálně i příjmy, které z toho plynou. „Zatím nám nehrozí overturismus (stav, kdy množství návštěvníků znepříjemňuje nebo znemožňuje každodenní aktivity místních – pozn. red.) a Brno není ani typově město jako Praha nebo Český Krumlov, aby se toho muselo obávat,“ ujišťuje Linda Jelínková a dokládá to na jednom z cestoruchařských měřítek, u nějž se celkový počet nocí, které ve městě turisté stráví, přepočítává na množství obyvatel. „Průměrná hodnota České republiky je necelých 5,5 noci na obyvatele, Praha má 14, její centrum dokonce 230. Pro srovnání třeba Vídeň má necelých 9 a Budapešť 5. Brno je v tomto ohledu pod republikovým průměrem na hodnotě okolo 4 nocí. Samozřejmě je potřeba to hlídat, hlavně v centru,

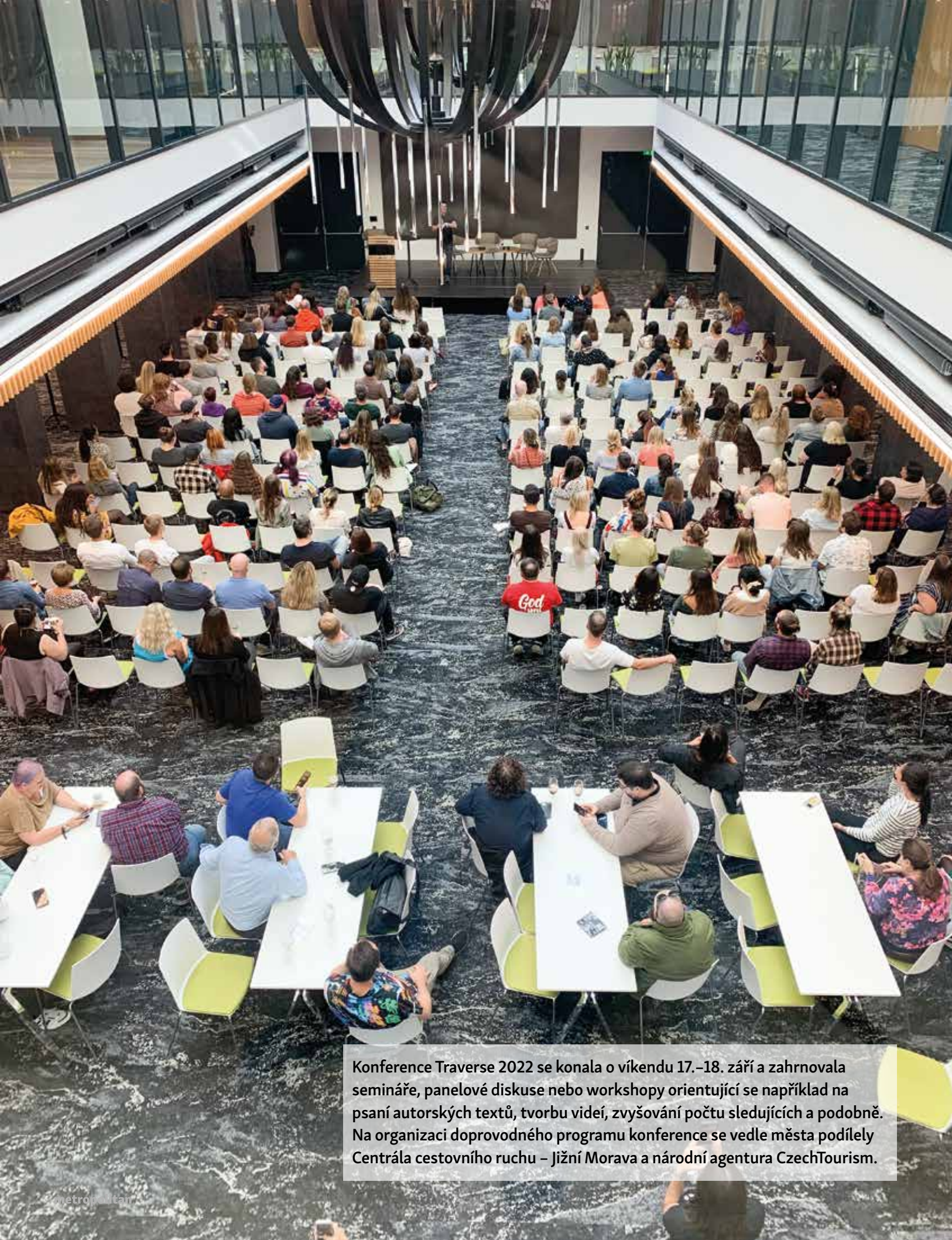
aby ho turisté nepřetížili a rozptýlili se i jinam.“

Výše uvedená čísla se vztahují k roku 2019, poslednímu „normálnímu“. V letech 2020 a 2021 se cestovní ruch utlumil a skladba návštěvníků se proměnila. Ubylo přichozích ze zahraničí, zvláště těch ze vzdálenějších zemí, což přetrvává dodnes.

„Zásadní vliv na to měl covid a celosvětově přijímaná protipandemická opatření, ale dál k tomu přispívá i současná nejistá situace, ruská agrese, inflace, zvýšené ceny energií, které se promítají do vyšších cen letenek i ubytování,“ vyjmenovává Jelínková. „Před covidem byla většina návštěvníků v Brně – a tím myslím opravdu okolo 70 % – z kategorie tzv. business turistů, tedy těch, kteří sem primárně přijíždějí za jiným účelem než trávením dovolené. Hezky to lze ilustrovat na ubytovacích kapacitách, které byly vytížené hlavně během pracovního týdne a víkendy měly volnější. Podíl business turistů se v covidových letech rapidně snížil a vystřídali je volnočasoví turisté, kteří tu trávili naopak víkendy. Letos už pozorujeme návrat business turistiky a zároveň nám tu zatím zůstává i ta volnočasová, stále je znatelný zvýšený počet tuzemských turistů včetně třeba rodin s dětmi,“ popisuje.

Nakolik jsou zmíněné změny trvalé, ukáže čas. „V každém případě chceme, aby do Brna přijížděli návštěvníci, ať už skupiny, nebo jednotlivci, kteří město jen ‚nevyužijí‘, ale také mu něco přinesou a něco tu utratí. Ideálně se tu ubytují, to je největší příjem, nebo alespoň občerství, zaplatí někam vstupné. Tak podpoří fungování míst, která na svém městě mají rádi i jeho obyvatelé – restaurace, bary, kavárny, divadla nebo třeba zoo,“ uzavírá Linda Jelínková. ■

Radka Loukotová | foto: MMB

Konference Traverse 2022 se konala o víkendu 17.–18. září a zahrnovala semináře, panelové diskuse nebo workshopy orientující se například na psaní autorských textů, tvorbu videí, zvyšování počtu sledujících a podobně. Na organizaci doprovodného programu konference se vedle města podílely Centrála cestovního ruchu – Jižní Morava a národní agentura CzechTourism.

Plasty a nově i kovy třídí Brňané do žlutého kontejneru

Brňané si zvykají na novinku v třídění. Do žlutého kontejneru nově odevzdávají i kovové obaly. Vše pak automaticky roztřídí nová linka, kterou SAKO Brno vybudovalo ve svém areálu pod Stránskou skálou.

Už měsíc mohou Brňané do žlutého kontejneru k dalšímu zpracování odevzdat kovové obaly od potravin a nápojů (konzervy, plechovky, víčka od jogurtů, obaly od paštik, krmiva pro psy/kočky apod.). Doposud je (s výjimkou hliníkových plechovek od nápojů) dávali do černých popelnic, odkud putovaly do spalovny. Drobnější a tenké materiály jako víčka od jogurtů v kotli shořely, větší kusy kovů separovalo SAKO ze škváry, která po energetickém využití odpadu zbyla. Novinku v třídění umožnila dostavba automatické třídící linky, první svého druhu v celé republice. Ročně by tato linka měla zpracovat 7 000 tun plastu a 8 000 tun papíru, to je zhruba dvojnásobek oproti dnešku. Stroje dovedou materiály vytřídit s čistotou 90 %. Stávající dotřídování probíhalo ručně s mnohem menší efektivitou (kolem 20 %) a bylo nemyslitelné třídít například právě drobné kovové obaly typu hliníkových víček. Automatické třídění už SAKO zkouší, po Novém roce má v plánu provoz nynější ruční linky ukončit.

V budoucnu čeká třídění v Brně ještě designová změna. Žluté a modré kontejnery budou průběžně vyměňovány za černé, barevné odlišení zůstane pouze u víka. Záměrem také je postupně kontejnery přemísťovat do vnitrobloků a dvorů domů nebo budovat oplocená kontejnerová stání, aby byly nádoby na odpad schované za ploty z přírodních materiálů a nerušily vzhled ulic.

Radka Loukotová | foto: MMB

Matrika Brna-střed se přestěhovala k hlavnímu nádraží

Každý, kdo potřebuje zapsat narození dítěte, manželství nebo registrované partnerství či úmrtí, musí na matriku. V Brně je jich od roku 2003 více, ale do té doby vedla matriční knihy jen jedna – na radnici Brno-střed na Dominikánské ulici. Nyní se spojila se zvláštní matrikou a přestěhovala se do větších prostor na Nádražní 4.

Od 12. září sídlí na Nádražní 4 nový Matriční úřad. Spojuje obecnou matriku pro matriční obvod Brno-střed, tedy pro území městských částí Brno-střed, Bohunice, Starý a Nový Lískovec, Kohoutovice a Bosonohy, a zvláštní matriku. Ta dosud sídlila v budově magistrátu na Husově ulici a vede matriční knihy narození, manželství, registrovaného partnerství a úmrtí všech občanů České republiky, ke kterým došlo v cizině.

Sloučení obou pracovišť bylo jedním z motivů, proč se Úřad městské části Brno-střed rozhodl při rekonstrukci domu na Nádražní 4 vytvořit nové prostory pro Matriční úřad. „Získali jsme také dostatečnou kapacitu kanceláří a moderní zázemí, budova naproti hlavnímu nádraží je velmi dobře dostupná a díky výtahu bezbariérová,“ popsala vedoucí oddělení vnějších vztahů radnice Brno-střed Kateřina Dobešová.

Stěhování by měli vzít v potaz i ti, kteří žijí třeba v Tuřanech nebo Králově Poli (tedy mimo matriční obvod Brno-střed). „Matriční úřad vede matriční knihy narození, manželství a úmrtí pro celé území města Brna přibližně od roku 1900 do 31. prosince 2002. To znamená, že když si jdete pro duplikát rodného listu a jste z jakékoliv části Brna a narodili jste se před rokem 2002, tak musíte na naši matriku,“ doplňuje Kateřina Dobešová. Úřední dny pro veřejnost jsou pondělí a středa od 8 do 17 hodin, elektronicky se lze objednat na webu www.brno-stred.cz.

Zuzana Gregorová | foto: archiv ÚMČ Brno-střed

TEPLO Ceramic

VYTÁPĚNÍ ELEKTŘINOU JE NYNÍ LEVNĚJŠÍ NEŽ KDYKOLIV PŘEDTÍM!

Panely
pořídíte již od
3 690 Kč

Topné panely Teploceramic jsou průlomovou technologií v oblasti elektrického vytápění. Pracují na principu infračerveného záření a proudění teplého vzduchu. Díky svému modernímu designu se keramický nebo metalový panel stane krásným doplňkem Vašeho bytu, domu či kanceláře. Dohromady s GSM zásuvkou je vhodný také pro rekreační objekty. Panel můžete následně ovládat přes mobilní telefon a nikdy už nebudete přijíždět do vymrzlé chaty.

Všechny naše topné infrapanely mají integrovaný digitální termostat, kterým můžete regulovat teplotu jak samotného panelu, tak i teplotu v místnosti.

- Nevíří prach a nespaluje kyslík (vhodný pro alergiky)
- Vyhřívá rovnoměrně, nevysušuje vzduch
- Minimální životnost 30 let, záruka 5 let
- Možnost dokoupit mobilní stojan
- K rytí IP 33, jednoduchá instalace

DOPRAVA PO CELÉ ČR ZDARMA!

CENA: 6 690 Kč vč. DPH

TEPLOCERAMIC TCM RA 750

(750W, vytopí až 16 m², (38 m³) keramický panel

TEPLOCERAMIC SWRE 1000

(1000W, vytopí až 20m² (50m³) metalový panel

● Mobil: +420 608 201 041

● E-mail: obchod@teploceramic.cz

● www.teploceramic.cz

Vychutnejte si Brněnskou Noc vědců všemi smysly

Letošní brněnská Noc vědců se uskuteční v pátek 30. září. Na její přípravě se podílí dvanáct institucí a nabídne nevšední program na téma VŠEMI SMYSLY. Zájemci navštíví laboratoře a výzkumná pracoviště, do kterých se obvykle smrtelníci nedostanou, ale i běžně přístupné prostory, které pro tento večer ožijí netradičním programem. Veškeré vstupy v rámci Noci vědců jsou zdarma, na vybraných místech je doporučena předchozí registrace. Podrobný program je možné najít na www.nocvedcu.cz/brno.

ZRAK: POJĎME NA TO MRKNOUT

Poznávat svět kolem nás pomocí zraku je zcela běžné. Až 80 % smyslových vjemů nám zprostředkovává právě zrak. Přesto v rámci Noci vědců nabízí brněnské instituce jedinečné zážitky i v této oblasti. Univerzita obrany láká na seznámení s vojenskými optickými přístroji a zaměřovači, díky kterým je možné vidět i v noci. Zábavní vědecký park VIDA! zase připravil komentovanou pitvu kravího oka. Účastníci zjistí, jak ve skutečnosti vypadá duhovka, rohovka nebo sítnice, kde je slepá skvrna a proč v oku vůbec je. Eurocentrum pak nabídne hravou slepou mapu Evropy a určování evropských vědců a jejich vynálezů.

SLUCH: ZAPOSLOUCHEJ SE DO TOHO

Informační středisko Europe Direct Brno chystá program Poznej podle poslechu hymny evropských států. Na Hvězdárně a planetáriu Brno si návštěvníci při komentovaných prohlídkách nejen prohlédnou dechberoucí fotografie

zachycující vznik, život i zánik hvězd, ale také si poslechnou, jak zní pulsar. Mendelova univerzita v Brně umožní ponořit se do tajů akustiky dřeva. Zájemci se naučí pomocí vlastního sluchu, ale i moderních přístrojů, odhalit kvalitu i vady dřeva. Právě tyto metody pomáhají při hodnocení stability stromů či dřevěných konstrukcí stejně jako při výběru kvalitního dříví pro mistra houslaře.

HMAT: SÁHNI SI A OVĚŘ NA VLASTNÍ KŮŽI

Vysoké učení technické v Brně zve fanoušky vědy, aby se pokusili rozpoznat materiály jen podle hmatu. Pokud to nebude stačit, mohou zapojit i další smysly – ti odvážní třeba i chuť. Středisko Teiresiás Masarykovy univerzity nabídne vyzkoušet si pouze hmatem běžné hry jako je třeba Člověče, nezlob se!, hmatové pexeso, šachy, tangram a další. Mohou řasy fungovat jako mikročističky odpadních vod? Tento

předpoklad bude možné si na vlastní kůži ověřit na Ústavu výzkumu globální změny AV ČR v Drásově.

CHUŤ: OCHUTNEJ

Masarykova univerzita osvětlí, jak je to s genetikou chutí. Proč si někdo na brokolici pochutná a jiný se jí na kilometr vyhne? Účastníci také otestují svou schopnost rozpoznat hořkou chuť a dozvědí se, co výsledek říká o jejich DNA. Mendelova univerzita v Brně zase umožní dětem i dospělým zjistit, jak se liší chuť jablek ze starých a krajových odrůd od těch současných. Univerzita obrany v Brně pak přiblíží stravování vojáků. Ukáže i přístroje a postupy, které pomáhají při skladování a hodnocení kvality potravin.

ČICH: VONÍ?

Vysoké učení technické v Brně se zaměří se na vodu jako kapalinu, na její zápch, ale i chuť, teplotu, barvu

a akustické projevy. Centrum dopravního výzkumu představí měření kvality ovzduší ve vybraných brněnských ulicích a parcích včetně přístrojů Airpointer a Leckel, které se k tomuto účelu využívají. Český hydrometeorologický ústav zase seznámí s filtry, které jsou součástí vzorkovačů kvality ovzduší.

Pořadatelé brněnské Noci vědců:

Masarykova univerzita
Mendelova univerzita v Brně
Vysoké učení technické v Brně
Univerzita obrany
VIDA! science centrum
Centrum dopravního výzkumu
Český hydrometeorologický ústav
Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i.
Hvězdárna a planetárium Brno
Eurocentrum Brno
Europe Direct Brno
Ústav fyziky a materiálů AV ČR, v. v. i.

LUCIE
V OPERĚ
TOUR

5. 11. 2022
 BRNO - WINNING GROUP ARENA

Vstupenky v síti: ticketmaster ticketportal

SKUPINA ČEZ | Dům | Radiožurnál | deník extra | IDNES.cz | LIVE NATION | EDUWORLD | TIC

RV220019586

MACY GRAY
 + THE CALIFORNIA JET CLUB

THE RESET TOUR

30. 10. 2022
 BRNO - SONO CENTRUM

VSTUPENKY: ticketmaster ticketportal

SKUPINA ČEZ | Dům | Radiožurnál | deník extra | IDNES.cz | LIVE NATION | EDUWORLD | TIC

RV220019587

LUBOŠ POSPÍŠIL
poesis
beat
TOUR 2022

31.10.2022
SEMILASSO
 BRNO v 19:00

PŘEDPRODEJ:
 TICKETPORTAL, GoOut, SEMILASSO (kavárna), Dům pánů z Lipé, TIC Brno

GLANC MUSIC | BEAT | RENG L | TEPLÁRNÝ BRNO | GoOut | ticketportal | www.semilasso.cz

RV220019588

SEMILASSO

20.10. 19⁰⁰ hod **BSP** Vyroční koncert 30. let od založení

27.10. 17⁴⁵ hod **PROTHEUS** Závislosti tour 2022, support Loco Loco

31.10. 19⁰⁰ hod **Luboš Pospíšil & 5P** POESIS BEAT TOUR 2022

1.11. 19⁰⁰ hod **VÍM, ŽE VÍŠ, ŽE VÍM** Komedie překvapení, zvrátů, krásných lží, bouřlivých scén i italského humoru.

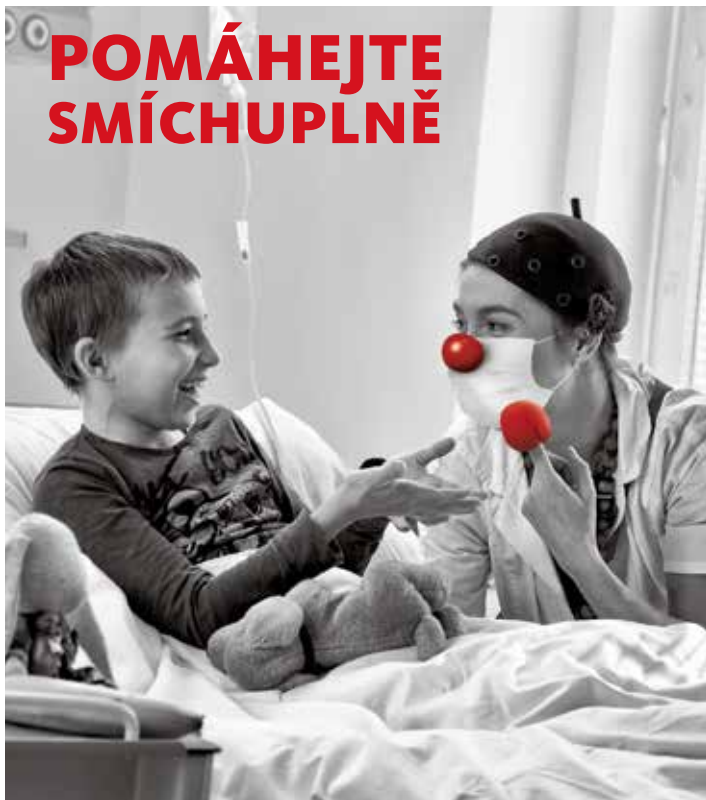
2.11. 19⁰⁰ hod **Jiří Kolbaba** Sedm divů Islandu

9.11. 19⁰⁰ hod **Cavewoman** Obhajoba jeskynní ženy

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK: TICKETPORTAL, GoOut, Semilasso (kavárna), Dům pánů z Lipé, TIC Brno

GLANC MUSIC | BEAT | RENG L | GoOut | ticketportal | www.semilasso.cz

RV220019589

POMÁHEJTE SMÍCHUPLNĚ

Pomozte, aby se děti v nemocnicích zase smály. Má to smysl! Vážně.

Darujte smích: 20 20 20 20 20 / 0600
www.zdravotniklaun.cz

DOBRÝ ANDĚL

Během 10 let pomohli dárci více než 3 800 dětem, které se potýkají s vážným onemocněním.

Staňte se i vy **Dobrym andělem.**

Emmička, 5 let
Od narození se potýká se svalovou atrofií.

www.dobryandel.cz

RV22000021

RV22004828

naš TIP

FAJN

vylety.cz

Vykročte po stopách středověku i pravěku na hrad Lopata a k mohylovým pohřebištím

Uprostřed hlubokých lesů na Plzeňsku u obce Štáhlavy se na strmém skalisku ukrývá romantický hrad Lopata. Pojďte nahlédnout do jeho ruin, historie i do malebného přírodního parku Kornatický potok cestou po naučné stezce západočeského archeologa F. X. France.

Nechte se zlákat k putování krásnou přírodou s poznáváním života našich předků v pravěku a středověku. Hrad Lopata, jehož zříceninu obklopuje stejnojmenná přírodní rezervace, najdete nad Kornatickým potokem mezi obcí Milínov a Štáhlavy v nadmořské výšce 420 m n. m. Patří k méně známým turistickým cílům. Je to dáno horší přístupností a také proto, že se mnoho pozůstatků z kdysi královského hradu nedochovalo. Přesto jsou jeho ruiny monumentální. Při pohodové procházce lesem

Most přes příkop u zříceniny hradu Lopata v Plzeňském kraji.

poznáte téměř zapomenutou historii hradu, jenž byl sídlem lupičů a v 15. století dobyt husitským vojskem. Zajímavostí pro vás určitě bude poznatek, že vzhledem k nalezené keramice a skleněným korálkům byl hrad vystavěn na místě pozdně halátského hradiště.

Území bylo osídleno již v eneolitu lidem chambské kultury.

Více na...

RV22000074

Autentické procházky i v závěru roku lákají k poznávání Brna

Podzimní dny vybízejí zůstat doma s šálkem horkého čaje. Byla by ale škoda nevyrazit alespoň jednou do ulic Brna na podzimní sérii autentických prohlídek. Tentokrát účastníky čeká historický pohled na oblast Cejlu nebo si mohou projít místa spjatá s Janem Skácelem.

Na komentované prohlídce v režii TIC Brno můžete vyrazit ve všední dny i o víkendu až do listopadu. V každé sezoně se setkáte s oblíbenými opakujícími se tématy, ale i novinkami. Letos přinesou zcela nová témata dvě prohlídky. Zajímavý vhled do kontroverzní lokality vnesou prohlídky Cejl – jeho industriální minulost a Romské Brno. Projít si lze i místa, která jsou spojená s básníkem Janem Skácelem. Ten by letos oslavil 100 let.

Pro koho je chůze příliš pomalá, ať zkusí running tours. Novinkou je trasa Vilky, parky, kopečky, proběhnout se ale můžete také kolem důležitých památek na trase Přes vilu Tugendhat k Cejlu nebo po brněnském výstavišti, kde běžci zdolají i věž pavilonu G.

Pokud je pro někoho podzim na procházku příliš sychravý, může zkusit některou z vyhlídkových jízd turistickým minibusem. Kromě osvědčených cest do dělnických kolonií či naopak za slavnými vilami nebo paláci průmyslové aristokracie se nabízí i nová trasa Po stopách Leoše Janáčka.

V rámci projektu Brno INdustrial si zájemci nově projdou také Kamenou kolonií a Divišovu čtvrť. Ať už se vypraví na legendární místa brněnského sportu, nebo na Ústřední hřbitov či za poznáním města za hradbami či zdejších svatých, všechny důležité informace najdou na webu autenticke-prohlidky-brno.cz.

Anna Dudková | foto: Michal Růžička

Před 70 lety se brněnská farmacie dočkala samostatné fakulty

V roce 1952 se Masarykova univerzita rozrostla o novou, Farmaceutickou fakultu (FaF MU). Ta 70 let své ne vždy poklidné, a dokonce na 31 let přerušené existence oslaví v pátek 14. října odborným a kulturním programem.

Kdo chtěl po válce v Brně studovat farmacii, mohl se přihlásit na dvouleté studium na Přírodovědecké fakultě, později na čtyřleté studium na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity. To platilo do roku 1952, kdy na této vysoké škole vznikla samostatná Farmaceutická fakulta.

Zázemí získala v budově bývalé německé techniky na Joštově, kde dnes sídlí Fakulta sociálních studií. Moc dlouho se tam však neohrála. Na podzim roku 1960 se stala obětí centralizačních snah vlády a na základě jejího rozhodnutí byla zrušena a sloučena s Farmaceutickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislavě. Do Brna se vrátila až po sametové revoluci v roce 1991 jako třetí fakulta dnešní Veterinární univerzity Brno.

Fakulta se rozvíjela, přesto existovala snaha uchýlit se opět pod křídla Masarykovy univerzity. Stalo se tak 1. července 2020. „Jsme hrdí na to, že jsme se opět stali součástí Masarykovy univerzity a můžeme se podílet na zdejších zajímavých projektech a grantech. Těšíme se také na brzké stěhování do nové budovy v univerzitním kampusu v Bohunicích,“ zdůrazňuje Hana Brožová z FaF MU.

Své výročí fakulta oslaví v pátek 14. října především s odborníky, svými absolventy a studenty, kterým nabízí několik vzdělávacích panelů z různých oblastí farmacie. Den zakončí společenský večer v prostorách kolejí na Vinařské. Více na 70let.pharm.muni.cz.

Markéta Žáková | foto: archiv FaF MU

Wellness na Kraví hoře se otevře v půlce října

Rekonstrukce a dostavba moderního wellness provozu v areálu koupaliště a krytého bazénu na Kraví hoře je hotová, postupně se dovybavuje interiér objektu a probíhají provozní zkoušky. Pro veřejnost bude otevřeno od 17. října. 117,5 milionu korun na stavbu wellness centra poskytlo město. Městská část Brno-střed zajistila kompletní projektovou dokumentaci a autorský dozor, hradí také dodávku a montáž vnitřního vybavení a pořídila nový přístupový systém a truhlářské výrobky do šaten. To vše za 8,5 milionu korun. Vstupné bude zveřejněno na webu kravihora-brno.cz.

Roman Burián | foto: Marie Schmerková

Wellness centrum nahradilo původní přízemní budovu ze 70. let minulého století mezi účelovou komunikací nad koupalištěm a venkovním bazénem. Vstup do wellness bude přes hlavní vchod do areálu. Prostory jsou členěny na společenskou, klidovou, vodní a saunovou část, naplánováno je také oddělené místo pro masáže. Architektonické řešení připravila architektonická kancelář DRNH a centrum za 21 měsíců postavila firma Komfort.

V přízemí je recepce s občerstvením, salonek s krbem, odpočívárny, vířivka a Kneippův chodník. V saunovém světě jsou čtyři sauny, parní lázeň, ochlazovací bazén a ochlazovací a klasické sprchy. V interiéru se uplatňuje dřevo, na obklady stěn jsou použity skleněné mozaiky, na podlahách převažuje opalovaná žula, pohledově se také uplatňují kouřové skleněné stěny saun. Jejich vnitřní obložení je provedeno z pěti druhů dřevin, dvě sauny jsou rozděleny prosvětlenou stěnou ze solných cihel.

Část dlouhodobě nevyužívaných původních ploch slunečních střešních teras se proměnila na venkovní relaxační plochu s lehátky, dvěma panoramatickými saunami, dvěma ochlazovacími bazénky a venkovní vířivkou s výhledem na město. Zbylá plocha střechy je doplněna o vegetační vrstvu osazenou lučným trávnikem, který zadržuje srážkovou vodu.

Srdcem provozu nového objektu je relativně malá strojovna, odkud se ovládá většina technologií. Energetickým zdrojem wellness centra je krytý bazén, s nímž je technicky propojeno.

Na zvýšené ceny energií máme rezervu

Markéta Vaňková
primátorka města Brna, ODS

Milé Brňanky, milí Brňané, napsat tento sloupek bylo úkolem pro chytrou horákyňni – Brněnský metropolitán vychází těsně po volbách, ale uzávěrka byla v polovině září. Jejich výsledek jsem tak nemohla odhadovat, i když teď už je jasné, jaké Brno chcete dál. Rozhodli jste svými hlasy a já vám všem, kteří jste je nenechali propadnout, moc děkuji.

Přes všechny kroky vlády je jasné, že ceny a případný nedostatek energií budou nadále doléhat na běžný chod města. Ze své pozice komunální politika jsem se proto snažila zapojit do hledání řešení na nejvyšší úrovni a upozorňovat na konkrétní problémy, které řešíme v městech a obcích.

Pochopitelně jsme se ale soustředili rovněž na okamžitou podporu také z úrovně Brna. Ve složité situaci se ocitl především dopravní podnik. Zachování dostupné městské hromadné dopravy však považuji za prioritu. Pro letošní rok už jsme navýšili kompenzaci DPMB zhruba o 200 milionů korun na celkem 2,464 miliardy korun, pro příští rok bude částka ještě o takřka půl miliardy vyšší. Čtyřiapadesát milionů korun jsme poslali přes městské části školkám a školám, aby dokázaly pokrýt zvýšené náklady na energie. Obdobně jsme přispěli ostatním příspěvkovým organizacím. I díky tomu na rozdíl od Prahy brněnská divadla nezdražují vstupně.

Bohužel, domnívám se, že s cenami energií se budeme všichni potýkat ještě dva tři roky. Z toho důvodu jsme vytvořili miliardovou rezervu určenou pro městské společnosti a organizace v případě, že by hrozily zásadní problémy. Brno to zvládne. ■

Současné mince, dobové fotografie a hlavně poselství budoucím Brňanům s přáním, aby i příští generace mohly být hrdé na to, co jsme vybudovali, stejně jako si my vážíme díla našich předků. To vše skrývá kapsle vložená do kříže kaple sv. Antonína z Padovy a sv. Barbory z Nikomédie na Žabovřeské. Její rekonstrukce tady probíhá současně s výstavbou tramvajového tunelu a velkého městského okruhu. (mv) | foto: Marie Schmerková

Snažíme se vás informovat o dění v Brně nejrůznějšími způsoby, ale přesto se zdá, že ne vše, co vás zajímá, se k vám také dostane. Ráda bych proto na tomto místě vždy zodpověděla některé z otázek, které mi posíláte nejčastěji.

Co vás zajímá

Jak pokračuje avizovaná proměna nároží Kounicovy a Šumavské?

Přes všechny potíže, které s sebou přináší hlavně energetická krize a inflace, se revitalizace prostranství nadále připravuje a minulý měsíc se zase o kus přiblížila. Začalo hledání zhotovitele stavebních prací pro úvodní etapu, v níž by se šedivá asfaltová plocha před prodejnou Billa měla změnit v přívětivé místo. Úpravy počítají s vydlážděním, odstraněny budou veškeré zbytečné překážky komplikující pohyb lidem na vozíku i rodičům s kočárky, bezbariérově bude řešen i vstup do prodejny. Především zde ale vysadíme stromy. Charakter nového parčíku pak podtrhnou kruhové lavičky zvoucí

k odpočinku a další moderní mobiliář, jako jsou stojany na kola či odpadkové koše. Zůstanou zachován přístup na terasu, která vede ke vchodu do budovy magistrátu. Podané nabídky zhodnotí odborná komise. Kdy by práce mohly začít, bude jasnější po ukončení zadávacího řízení. Podle předpokladů by celá zakázka měla vyjít na osm milionů korun bez DPH a na práce má zhotovitel dva měsíce. Další úpravy, které se dotknou i horního „patra“ pod trojicí zdejších mrakodrapů, by se pak měly vyřešit v následujících etapách. ■

Markéta Vaňková

Během posledních čtyř let Brno excelovalo v oblasti životního prostředí

Petr Hladík

1. náměstek primátorky, KDU-ČSL

Je po volbách, a proto je čas na bilancování. Zatímco vy už výsledky znáte, já v době psaní tohoto článku ještě ne. To ale nebrání tomu, abychom se podívali na to, co se povedlo a jaké výzvy jsou naopak před námi.

V uplynulých třech letech se město Brno potýkalo se třemi velkými krizemi. Jde o koronavirovou pandemii, válku na Ukrajině a energetickou krizi. To vyžadovalo speciální pozornost jak vedení města, tak i úředníků. Přesto tyto neblahé události nijak zásadně neovlivnily běžný chod města. A spousta věcí se i přes to podařila.

Dotace přispějí na tvorbu zelených střech i zadržování dešťové vody

Brno v posledních čtyřech letech excelovalo především v oblasti životního prostředí a energetiky. Byly spuštěny dvě nové ekodotace. První na zelené střechy, díky níž Brno jako první město v Česku začalo přispívat lidem a firmám na tvorbu zelených střech, a druhá dotace na zadržování dešťové vody.

Podařilo se přijmout akční plán pro dosažení uhlíkové neutrality v roce 2050. Díky tomu jsme se dokázali vydat na cestu energetické soběstačnosti a nezávislosti ještě před vypuknutím energetické krize.

Do této snahy se povedlo zapojit i soukromý sektor. Moc si vážím toho, že více než 50 brněnských firem se připojilo k městu a začalo zavádět úspěšná a adaptační opatření na svých budovách a ve svém provozu. Za tyto počiny Brno získalo i prestižní ocenění v rámci soutěží Chytrá města nebo E.ON Energy Globe.

V soutěži E.ON Energy Globe ve speciální kategorii Čistý vzduch Brno zvítězilo s projektem dotačního programu na podporu vytváření zelených střech. Foto: Zdeněk Kolařík

Náplavka na Svratce a nový park u Ponávky

Po 16 letech příprav se také konečně pohnulo s protipovodňovými opatřeními. Úspěšná revitalizace Ponávky v Komárově dala vzniknout novému parku Mariacela. Rozsáhlá výstavba začala také na řece Svratce, kde na tříkilometrovém úseku bude řeka vysvobozena z kamenných koryt a vybuduje se zde brněnská náplavka. Další etapy se projektují tak, aby na tyto práce plynule navázaly.

V souvislosti s rozšiřováním zeleně byl také zahájen program Nové parky pro Brno, díky němuž město vybuduje 50 nových parků. Posledním počinem, který zmíním, je zavedení systematického sběru bioodpadu, který chce město v budoucnu využít pro výrobu energie.

Je toho ale mnohem více a velké poděkování si na tomto místě zaslouží především zaměstnanci magistrátního odboru životního prostředí a odboru vodního a lesního hospodářství a zemědělství a také Kanceláře architekta města Brna. Díky jejich oddanosti a pracovitosti (mnohdy nad rámec pracovní doby) se Brno v oblasti životního prostředí stalo skutečnou inspirací pro mnoho dalších měst. Děkuji všem za spolupráci, bez vás by to rozhodně nešlo. ■

Brněnský metropolitan

Adresa redakce:

- Husova 12, Brno

Telefon:

- 542 172 064

E-mail:

- tis@brno.cz

Distribuce v roce 2022:

- říjen – do 3. 10.
- listopad – do 31. 10.
- prosinec – do 5. 12.

Aktuality o dění v Brně si můžete přečíst také na nových webových stránkách **cosedeje.brno.cz** nebo sociálních sítích **Facebook**, **Twitter** či **Instagram BRNOMycity** a poslechnout na **Radiu Kiss** (88,3 fm) **každý pátek po 9. hodině** v pořadu **Brněnské echo**.

Brněnský
metropolitan

Co si myslí Brňané?

Na Kamechy zatím vede tramvaj jen na papíře, do kampusu ale už vyjely šaliny, aby se trať otestovala. Kam ještě by měly jezdit? Nebo vám rozložení brněnské MHD vyhovuje?

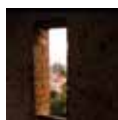
Chcete se také zapojit do anket v Brněnském metropolitánu? Sledujte Facebook, Twitter či Instagram BRNOMycity, diskutujte a dejte nám vědět, co si myslíte. Zajímá nás to!

@brnomycity

Agatha Smykot
f

Chtěla bych vidět tramvaj do Avion Parku a Olympie. Je těžké se tam dopravit autobusem.

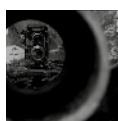
andrejkomora
@

Na vrch Lesné (Haškova), do staré Líšně a utopisticky do Tuřan a do Kohoutovic.

Milan Polák
t

Do Bosonoh. Je ostuda @brnomycity, že do městský části se nejde dostat rozumně pěšky (žádný chodník), autem (tankondrom) nebo MHD v rozumném intervalu. Přitom je to do slova „pár“ kilometrů. A třeba spojení Starého Lískovce s Bystrčí šalinou by nebylo od věci.

liborpavlik
@

Do Slatiny. Trolejbusy 31 a 33 jsou často plné.

Shukoloton
t

Souhlasím s návrhem tratě na Kamechy. Neměl by to být velmi těžký projekt, jelikož trať už tam existuje, a to docela blízko. Ještě by se hodilo něco ke Kociánce, popř. i Soběšicím. Jsou daleko, jezdí tam jen autobus a tramvaj by se vážně hodila.

jhrncir79
@

Přes Divišovu čtvrť kvůli škole a množství děcek

toych1cacz
@

Aktuálně mi MHD Brno vyhovuje

Otakar S
t

Na Vinohrady! Dále do Slatiny a prodloužil bych trať z Komárova přes Avion, Heršpice a napojení na Vídeňskou.

Petr Jeřábek
t

Hodilo by se něco k Macoše a na Pálavu... Ale vážně. Kromě návratu trati na Svatoplukovu to naplánované stačí. Chybí ale rychlá dráha (na zemi či pod ní) v základních směrech, bolestně právě ve směru na Žebětín. Jestli se postaví VRT, bude z role člověk dřív v Praze než na Kamechách.

po.brq
@

Majdalenky na Brně-sever

Jan „ian“ Hromek
t

Především dál na jih, rekreační a hlavně nákupní zóna. Nová Zbrojovka, Gajdošova, spojení Technologického parku s nádražím v Kr-Poli, pak zatraktivnění stávajícího, ale to už je za Brnem, určitě by hodně pomohl protažený podchod od nádraží Modřice blíž k tramvajové trati.

Křížovka o ceny

M	HRA J. HOLLÉHO	PRACOVAT S PLUHEM	NÁŠ HEREC (BEDŘICH)	ČÁST VĚTY	M	ODEJMOUTI	ZÁŘITI	MOJI	M	DÁT ZA PRAVDU	3. část tajenky	HL. MĚSTO GRUZIE	EVRO-PANKA (SLOV.)	FILIPÍN. SÍDLO
TOPIVO					ZÁKLADNÍ ČÍSLOVKA				VZDÁT POCTU					
RUSKÉ POHOŘÍ					DVOJICE (KNIŽ.) PÁLIVÁ POCHUTINA				AFRICKÝ LICHOKO-PYTNÍK ZN. AMERICIA					
TÝKAJÍCÍ SE UMĚL. SLOHU								PLANETKA						
1. část tajenky								NENADANÝ MALÍŘ KRAJOVÝ ODĚV						
M	HĚBKOVÝ ŽENSKÝ HLAS	GNOSE-LOG ŠPANĚL. ŘEKA							SLOVEN. ČÍSLOVKA OLEPENÍ				DRUHÝ ČAJE	PÁCH-NOUCÍ PLYN
PLOŠNÁ MÍRA			TROCHU (NÁŘEC.)	VNITŘEK PŘE-STÁVKA (KNIŽ.)					USRKNOUT					
PROGRA-MOVACÍ JAZYK					NĚM. ŘEKA	INTERNET ON LINE DIOVA DCERA				POSLÁNÍ ZDRHOVA-DLO				
NÁSADY K SE-KYRKÁM (NÁŘEC.)							SPLAV ANGL. ZKR. IZRAELE				TOČITÁ SKLUZAVKA	ZN. HLINÍKU OKUTÁ		
POMŮCKA-ANEL, ANNIKA, ARI, EKRY, LISP, TAAL, TOLA	NÁŠ BÁSNIK	OPRATI MALÁ EMILIE						HLUPÁK STARO-ČESKÁ DÉLKOVÁ MÍRA						
2. část tajenky									POVEL ANGL. SPISOVA-TEL (DANIEL)					
OHMATÁNÍ					OSLÍ HÝKÁNÍ	OCHOTNĚ PŘÁT SI				NÁŘEČNÍ SPOJKA ŘÍMSKY 101			ACETYLEN	IND. VÁHOVÁ JEDNOTKA
ŘÍMSKY 51			NIGERIJ-SKÉ SÍDLO	NĚM. JÁ VÝBĚŽEK PEVNINY DO MOŘE			PODPORO-VAT (OBEC.) IDEN. ČÍSLO ORGANI-ZACE							
ŠÁLITI								POSTAVA MOZARTOVY OPERY ZKR. NAŠÍ MĚNY						
BARVA PŘÍROD. HEDVÁBÍ					PÍSMENO I					FR. LÉKAŘ				
ČESKÝ PROZAİK					GYM-NASTICKÉ PRVKY					HLOUPÁ ŽENA (HANL.)				

Léto skončilo, i tak je ale důvod vyrazit na koupaliště na Kraví hoře. V půlce října by tam měli... (dokončení věty v tajence). Tři vylosovaní luštitelé obdrží knihu Brno 100: Gastromapa Lukáše Hejlíka. Tajenku

vložte do 18. října 2022 do formuláře na adrese www.brno.cz/krizovka, zašlete poštou nebo přineste do redakce Husova 12, Brno, či pošlete SMS na číslo 602 770 466. Vícekrát zasláné tajenky vyřazujeme. Ze

správných odpovědí z minulého čísla (Vodjemy na Žlutém kopci) byli vylosováni: Libor Šubčík, Libuše Konečná a Jana Holíková. Výhry zasíláme poštou. ■

pá 7. 10. | 19.00 hod.
Divoké historky z asijského bistra
 Inscenace plná černých historek o lidech, kteří pracují v bistru Zlatý drak nebo ho navštěvují, v režii Martina Glasera uvede Mahenovo divadlo.
www.ndb.cz

so 8. 10. | 19.00 hod.
Na jevišti MdB míří komedie o životě po životě
 Romantická duchařská komedie Ti druzí současné britské autorky Pam Valentine vypráví o soužití dvou světů.
www.mdb.cz

út 11. 10. | 20.30 hod.
Brno navštíví Roger Krowiak
 Příznivci cyklu LiStOVÁní se mohou v Redutě těšit na komiks Roger Krowiak, vlastní zbraní zblízka. Účinkují Lukáš Hejlík, Věra Hollá a Pavel Oubram.
www.ndb.cz

13.–16. 10.
V káznici se koná komiksový festival KOMA
 Připraveny jsou výstavy, živé malování, filmové projekce, workshopy, komiksový trh, koncerty, divadlo a storytelling.
festivalkoma.cz

pá 14. 10. | 19.00 hod.
Reduta uvede drama Na dně od Maxima Gorkého
 Hra pojednává o lidech na okraji ruské společnosti okolo přelomu století. Režie se ujal Ivan Krejčí.
www.ndb.cz

so 15. 10.
Technické muzeum připravilo turnaj v počítačových retrohrách
 Zahrát si můžete Super Mario Bros, Tetris, Vlak z roku 1993 nebo legendu PONG 1973 Atari. Registrace běží až do 13. října.
www.tnbrno.cz

ne 16. 10. | 10.00 hod.
V Otevřené zahradě organizují tradiční Dýňovou slavnost
 Návštěvníky čekají tvořivé dílny a soutěže, speciality z dýní, hra Putování dýňového panáčka podzimní zahradou a další.
www.otevrenazahrada.cz

so 22. 10. | 19.00 hod.
Městské divadlo chystá muzikál Medicus
 Muzikál podle bestselleru Ranhojič od Noaha Gordona měl světovou premiéru v madridském divadle Nuevo Apolo v roce 2018.
www.mdb.cz

26.–27. 10.
Podzimní prázdniny s Lipkou pro děti od 6 do 11 let
 Výletníci navštíví údolí potoka Vrbovce a Údolí oddechu, vyzkouší si jeskynní malby a s lupou v ruce probádají les.
www.lipka.cz/tabory

po 31. 10. | 19.00 hod.
Národní divadlo zve na juniorský balet
 Choreografií prvního představení juniorského souboru se ujali Uladimir Ivanou, Markéta Pimek Habalová a Mário Radačovský.
www.ndb.cz

do 13. 11.
Dům pánů z Kunštátu hostí malíře a sochaře
 Díla 23 současných umělkyně a umělců mladší a střední generace na výstavě Osobní mytologie ukazují zvýšenou potřebu boření i revize mýtů.
www.dum-umeni.cz

do 31. 3. 2023
Na Špilberku vystavují poklady z depozitářů
 Brno už 130 let buduje sbírku uměleckých exponátů. Z původních 373 předmětů se rozrostla až na 206 589 kusů.
www.spilberk.cz

Festival soudobé hudby dá prostor lidskému hlasu

Expozice nové hudby nabídne od 21. do 28. října osm koncertů. Podtitul letošního ročníku je lidský hlas v nejrozmanitějších podobách a konfrontacích, v akustickém, elektroakustickém či multimediálním prostředí. Festival zahájí v Besedním domě koncert, na němž zazní vokální cyklus Three Heavens and Hells od Meredith Monk, v české premiéře Babylonská věž od Mauricia Kagela a Song Books od Johna Cage. Podrobný program najdete a vstupenky zakoupíte na webu www.filharmonie-brno.cz.

(java) | foto: Filharmonie Brno

Lipka pořádá malý klimatický festival

V sobotu 22. října na Lipové 20 odstartuje festival Já a klima v 15.30 hodin Lukáš Dolák z Masarykovy univerzity přednáškou, jak snížit negativní dopady živelních pohrom. „Připraveno je i 13 dílen a zastavení zaměřených na klima. Vedle klasik jako swap oblečení a šití pomůcek pro bezobalový nákup nás tentokrát čeká workshop s výpočtem uhlíkové stopy, společná výroba klima mapy Brna nebo příprava veganských jogurtů,“ láká organizátorka akce Anna Slavíková z Lipky. Více informací se dozvíte na webu www.lipka.cz.

(java) | foto: Lipka

Jiří Kratochvil představí svou novou knihu

Tři známá brněnská nakladatelství své autory a jejich knihy představují v novém pořadu Literární salón. 4. října se v Knihovně Jiřího Mahena na Kobližné chystá setkání s klasikem českého komiksu Josefem Ladou skrze znalecký pohled Tomáše Prokúpku a 6. října lehce nekorektní podvečer s politologem a autorem knihy Hodný, zlý a ošklivý Lubomírem Kopečkem. 18. října pak máte možnost setkat se se spisovatelem Jiřím Kratochvilem nad jeho novou knihou Škrtičí bohyně Káli. Blíže na www.kjm.cz.

(java) | foto: KJM

Festival krátkých filmů už má v Brně dlouhou historii

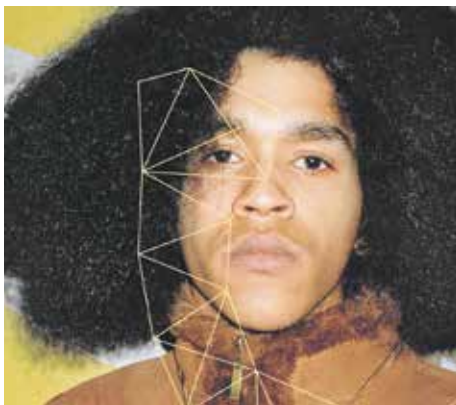
Zavedenou značku je třeba zachovat, proto se i 63. ročník mezinárodního festivalu krátkých filmů jmenuje Brno16, i když většina zde prezentovaných profesionálních a neprofesionálních filmů z tuzemska i celého světa už vznikla a je uváděna digitálně, nikoliv na 16mm filmovém pásu. Promítat a soutěžit se bude od 12. do 16. října v kinech Art na Cihlářské a CIT na Radnické. Připraven je bohatý doprovodný program včetně warm-upu v předvečer festivalu a bloku vítězných snímků na závěr. Více na www.brno16.cz.

(mak)

V nové sezoně vstupují Provázek a jeho diváci do Času srdce

Mnohoslibný název Čas srdce dalo své nové sezoně Divadlo Husa na provázku. Naplnit ho obsahem v podobě premiér bude úkolem tří režiserek – Paliny Dabravolské z Běloruska, Anny Davidové a Anny Klimešové – a režiséra Jiřího Havelky. Ten je podepsán hned pod první inscenací sezony nazvanou Vykouření. S humorem a nadhledem, který tehdy některým tolik chyběl, se v ní 11. listopadu pokusí vyrovnat s jinak smutnou a zbytečnou kauzou kolem hostování kontroverzní hry Naše násilí, vaše násilí na Provázku. Sezonu svými fotografiemi vizuálně dotvoří mikulovská rodačka a v současnosti celosvětově uznávaná umělkyně žijící v New Yorku Marie Tomanová. Více na www.provazek.cz.

(mak) | foto: Marie Tomanová + DHNP

Janáčka přijede na festival uctít dirigentská elita

Vedle oper dostane v programu prestižní přehlídky tradičně prostor i koncertní dílo.

Věčné téma obsažené ve slovech Quo vadis inspirovalo 8. ročník mezinárodního operního a hudebního festivalu Janáček Brno. Oratorium s tímto názvem od polského skladatele Nowowiejského by se pak pod taktovkou Johna Fioreho mohlo stát vyvrcholením koncertní části festivalu. Že o vrcholné zážitky nebude nouze, svědčí i jména dirigentů jako Jakub Hruša (na snímku) či Tomáš Hanus a mnoha dalších umělců, souborů a hudebních těles, kteří od 2. do 20. listopadu vzdají hold Janáčkovu géniu. Více na webových stránkách www.janacek-brno.cz.

(mak) | foto: archiv pořadatele

Muzikanti i publikum si zase padnou do noty. V rytmu funku

Festival Groove Brno slaví patnáctiny, proto chce do pestrého narozeninového programu zahrnout všechna možná pojetí funkové hudby. Od října do listopadu se tak v Sono Centru a Metro Music Baru představí domácí i zahraniční muzikantské legendy, inovátoři i nové hvězdy. Mezi nimi například domácí B-Side Band s hostující losangeleskou zpěvačkou, držitelkou Grammy Judith Hill nebo trumpetista, klávesista, skladatel a zpěvák Philip Lassiter, ověnčený 11 Grammy. Více na www.groovebrno.cz.

(mak)

Ekofilm apeluje na zdravý rozum, cit i pud sebezáchovy

Jak to udělat, aby nás nepotkal osud dinosaurů? Tato otázka znepokojuje stále více pozemšťanů včetně filmařů, kteří svými díly obeslali 48. ročník mezinárodního environmentálního filmového festivalu Ekofilm. O vítězné vavříny bude v Brně od 12. do 15. října soutěžit 25 nejzajímavějších dokumentů. Vše se uskuteční na Fakultě sociálních studií MU, v kině Scala, na radnici Brno-střed a na náměstí Svobody. Nabitý doprovodný program je samozřejmostí. Více na www.ekofilm.cz.

(mak)

Industriální prostor Fait Gallery soudobému umění sluší

Po dvou a půl měsíci se návštěvníkům 19. října opět otevře Fait Gallery. Hlavní výstavní prostor opanuje výstava prací Milana Maura (na snímku jeho dílo Stín vržený stohem slámy) z let 1982–2022 nazvaná Nejisté sekvence děje. Plzeňan Milan Maur je řazen k nejvýznamnějším představitelům českého konceptuálního umění, v němž se zabývá „zviditelňováním přírodních jevů“. Výstava zahrnuje i jeho nejaktuálnější témata. V menších galeriích MEM a PREVIEW představují své umělecké projekty Veronika Vlková a Jiří Staněk. Více na webových stránkách www.faitgallery.com.

(mak) | foto: archiv Fait Gallery

Volná místa i pro vás.

Najděte si práci blízko domova!

www.billa.jobs.cz
prace@billa.cz

Když jde o jídlo,
myslíme na vše.

I na to, koho si vybrat do týmu.

BILLA

AUTOCENTRUM HAKR

NOSIČE KOL NA TAŽNÉ ZAŘÍZENÍ • STŘEŠNÍ NOSIČE • AUTOSTANY • STŘEŠNÍ BOXY

NAVŠTIVTE NÁS
NA VÝSTAVIŠTI BRNO

CARAVANING BRNO

20.-23.10. 2022

AUTOCENTRUM HAKR

Koliště 59, 602 00 Brno, tel.: +420 545 242 446
mobil: +420 777 800 304, e-mail: hakrbrno@hakrbrno.cz

www.hakrbrno.cz

Archeologie změnila a stále mění náhled na vznik Brna

Staré Brno je považováno za zárodečnou část města, proto velmi zajímá také archeology. Odborníci z Muzea města Brna (MuMB) prováděli v letech 1976 až 1984 výzkum v areálu dnešního augustiniánského kláštera na Mendlově náměstí a našli zde pozůstatky starobylé rotundy. Vzorek ze zuhelnatělého dřevěného prkna pocházejícího zřejmě z podlahy v apsidě rotundy nechali nyní jejich následovníci ověřit pomocí radiouhlíkové metody C14. Iniciátora nového výzkumu Petra Vachůta výsledky překvapily.

Zachovalo si Staré Brno ve vztahu k ostatním částem města stále svou osobitost?

Poznamenaly ho změny v druhé polovině 20. století v důsledku bombardování Brna na konci války. Mendlovo náměstí je dnes hlavně dopravní uzel, lidí, kteří tady trvale žijí, je méně a častěji se stěhují. Určitě se tedy něco ztratilo, ale pořád jde o svébytnou část Brna.

Vaše nejnovější objevy k ní teď mohou zase přitáhnout pozornost. Než se k nim dostaneme, připomeňme, čím se zabýval archeologický výzkum z roku 1976.

Tehdy se řešila kauza kostela Panny Marie, který je zmiňován v pramenech z 13. století. Nevědělo se ale, kde přesně se nachází, kterého z několika brněnských kostelů Panny Marie se to týká. V 70. letech vznikla domněnka, že by to mohl být předchůdce baziliky na Starém Brně. Tehdy se do kláštera po vojácích stěhoval Kartografický ústav Akademie věd a při opravách těch prostor došlo i na archeologický výzkum. V roce 1976 se 20 centimetrů pod zemí našly základy kostela, a když se kopal dál, byli v dalších letech objeveni ještě starší předchůdci kostela včetně nejstarší rotundy. Ona je to taková matrjoška, tři kostely v sobě od nejmenšího po největší. Rotunda na Starém Brně u brodu přes Svratku vyvolala poprask. Navíc se našlo i několik předmětů prokazatelně z doby velkomoravské. Po rozšíření výzkumu se ale od datování do tak dávné doby upustilo a všichni se shodli

na tom, že rotunda byla postavena pravděpodobně v polovině 11. století. A potvrdila to i další rotunda, objevená v roce 2012 na Vídeňské. V dobře zachovaném pohřebišti kolem ní byly nalezeny mince právě z 11. století. Takže jsme spokojeně žili v tom, že rotunda je z 11. století, z doby Přemyslovců.

Co vás přimělo k tomu, že po více než 40 letech znovu prověřujete vzorky z tohoto výzkumu pomocí moderních metod?

Byla to víceméně náhoda, uklízel jsem v depozitáři a na ten vzorek jsem po delší době narazil. Můj kolega posílal do Řeže u Prahy vzorky na analýzu metodou C14 ze svých nejnovějších výzkumů, tak jsem mu tam přidal i ty svoje. Po třech měsících jsme dostali výsledky – a k mému velkému překvapení byly vzorky datovány do období Velké Moravy, tedy do 9. století. Respektive strom, ze kterého bylo vyrobeno prkno z rotundy, rostl v té době.

Vzorky hlíny, uhlíků a malt, které teď znovu zkoumáte, podle vás vizionářsky odebírala vedoucí tehdejších archeologických prací Dana Cejnková. Takže to nebyla běžná praxe?

Pravěká archeologie byla v 70. letech už sice etablovaná, ale ta středověká ještě úplně ne. Dnes už je přesně propracovaná metodika, ale v té době nic takového neexistovalo. Takže od paní doktorky Cejnkové to opravdu bylo vizionářské.

V nových Dějinách Brna je už uvedeno, že město vzniklo u brodu Svratky na Starém Brně a až ve 13. století se jeho historické centrum přeneslo tam, kam ho situujeme dnes.

Počátky Brna v době Velké Moravy nejsou nereálné

O „hradu Brno“ psal ve své kronice i Kosmas, jedná se o údajně první písemnou zmínku o Brně z roku 1091. V 70.–80. letech začala vznikat hypotéza o umístění hradiště do prostoru Mendlova náměstí. Od roku 1976 tady Muzeum města Brna provádělo archeologický výzkum v areálu dnešního augustiniánského kláštera. Našli se zde pozůstatky několika fází kostela Panny Marie, včetně rotundy, která byla zasazena do doby kolem poloviny 11. století a označena za vůbec nejstarší kamennou stavbu v Brně. V roce 2012 odkryli archeologové ze společnosti Archaia na Vídeňské ulici základy další rotundy někdy z přelomu 11. a 12. století, která status první rotundy potvrdila.

Když Petr Vachůt nechal prozkoumat vzorky zuhelnatělého prkna z apsidy první rotundy radiouhlíkovou metodou C14, ukázalo se, že strom, ze kterého bylo prkno zhotoveno, rostl mezi lety 820–880 našeho letopočtu. Nelze však určit, kdy byl strom pokácen a kdy byl použit na výrobu prkna.

Jak vaše starobrněnské výzkumy ovlivňují náhled na dějiny Brna?

Myslím, že je málo měst, která by archeologie tak ovlivnila jako Brno. Například o tom, kde vzniklo, byly dvě teorie. První mluvila o Petrově a přilehlém okolí. Ale po objevu rotundy na Starém Brně se začalo pracovat s tezí, že Brno má zárodky právě tady u brodu přes Svatku. Je zajímavé, že na Petrově prošla rukama archeologů nejméně polovina území, ale střeňů z 10. nebo 11. století je tam jen pár. Na Starém Brně jsou jich stovky, možná tisíce. Nakonec i v nových Dějinách Brna je už uvedeno, že město vzniklo u brodu Svatky na Starém Brně a až ve 13. století se jeho historické centrum přeneslo tam, kam ho situujeme dnes. Takže archeologie jednoznačně změnila nahlížení na vznik Brna.

S novým výzkumem vyvstala spousta nových otázek, kam ho teď budete směřovat?

Archeologie musí svoje teorie neustále potvrzovat. Ten strom mohl růst za Velké Moravy, ale být pokácený někdy v 10. století. Kdy se z něho stalo prkno a kdy se dostalo na tu podlahu, to nedokážeme říct. Proto

jsem opatrný. Rozhodně nemůžu potvrdit, že rotunda je velkomoravská. Pro nás je to impuls: sbírejme dál a dál data, a až všechny díly skládačky zapadnou, kam mají, můžeme rotundu předatovat. Celý augustiniánský klášter samozřejmě znovu prokopávat nebudeme, ale budeme zkoumat okolí, a to v závislosti na stavební činnosti.

Na jakých dalších zajímavých brněnských lokalitách teď archeologové z MuMB pracují?

Nemáme tak velké terénní oddělení, takže si bereme spíš menší výzkumy a máme je rozesté po celém Brně. To jsou takové drobnosti, třeba kolega přišel s tím, že v Kohoutovicích poprvé našel „ukázkové“ střepy kultury s moravskou malovanou keramikou. Není to nic, co by ohromilo každého, ale pro nás je to velká radost, když něco takového nového objevíme. ■

Markéta Žáková | foto: Zdeněk Kolařík

Na konci řadu najdete vodárny a kanalizace. Slaví 150. výročí

Od 15. října budou zpřístupněny vodojemy na Žlutém kopci. Stavba z 19. století, která sloužila až do roku 1996, prošla rekonstrukcí. Monumentální prostory dvou vodojemů jsou vyzděny červenými cihlami a jejich objem větší než 20 tisíc kubických metrů vody budí respekt doposud. Vstupenky zakoupíte na webu podzemibrno.cz.

S jakou samozřejmostí si pustíte vodovodní kohoutek nebo spláchnete toaletu. Málokdo asi přemýšlí, jak je to možné. Kdo nám tento „luxus“ zprostředkovává, nebývá častým tématem k diskusi. Přitom to není tak dávnou, kdy byl přístup k pitné vodě daleko složitější a zdaleka ne pro každého. Velká změna v Brně nastala po vzniku první vodohospodářské společnosti a uvedení úpravní vody v Pisárkách do provozu. Tehdy se psal rok 1872.

Dnes nikoho ani nenapadne, že by v domácnosti netekla pitná voda. Nedovedeme si představit chodit na kadibudku za domem na dvoře. Standard, na nějž jsme zvyklí, zprostředkovávají a stále rozvíjejí Brněnské vodárny a kanalizace (BVK). Ty se již 150 let starají o zásobování Brna vodou, spravují také rozsáhlou kanalizační síť ve městě a čistí vody odpadní. Kromě Brna společnost dodává pitnou vodu i do okolních obcí a měst – například do Kuřimi, České, Lelekovic, Modřic a dalších.

O co se vodárny a kanalizace starají?

Úkolem Brněnských vodáren a kanalizací je výroba a dodávky pitné vody, provozování vodovodní a kanalizační sítě v Brně a dalších obcích a čištění odpadních vod. Společnost celkově pečuje o 1 425 kilometrů vodovodní

Rok 1911: Jedna ze tří štol vybudovaných při vedení vodovodu z Březové nad Svitavou do Brna. Novohradská štola má délku 74 metrů a je z trojice nejkratší.

sítě, což je vzdálenost, kterou urazíte autem do Neapole. Tato objemná síť obsluhuje 51 539 vodovodních přípojek, má 75 vodojemů a 45 čerpacích stanic. Nejvýznamnějším zdrojem vody pro Brno je podzemní pramenišťe u Březové nad Svitavou, z něj vedou dva kapacitní vodovody. Dalším je povrchová voda z nádrže Vír, která se upravuje ve Švařci. Tyto zdroje zásobují pitnou vodou celkem 416 tisíc obyvatel.

Kanalizační síť má délku 1 244 kilometrů a celkem 62 090 přípojek. Nejdůležitější zdejší čistírna odpadních vod v Modřicích ročně vyčistí odpadní vody o objemu 35 milionů metrů krychlových, což je více než dvojnásobek objemu Brněnské přehrady.

Voda ze Svatky nebyla vhodná k pití

První název společnosti, který dostala při svém vzniku v roce 1872, je Brněnská vodovodní akciová společnost. Její začátek je pevně spjat se zahájením provozu úpravní vody v Pisárkách. Ta vznikla podle návrhu britského stavitele Thomase Docwryho z roku 1863. Jeho přístup byl na tehdejší dobu velmi revoluční, využíval například biologické filtry.

Voda byla do Pisárek vedena vodovodem od Kamenného Mlýna na Svatce a ve třech biologických filtrovacích nádržích s celkovou plochou téměř 3 000 m² upravována. Poté tekla potrubím do vodojemů na Žlutém kopci. Ty byly vybudovány souběžně se vznikem pisárckého vodovodu. Jedná se o dva vodojemy z pálených cihel a třetí betonový. Ten byl postaven na začátku 20. století. Tyto vodojemy sloužily až do roku 1996.

Záhy se však ukázalo, že ani rozšíření vodovodu stále potřebám města nestačí. Zvláště proto, že se Brno stále rozrůstalo připojováním okolních obcí, kde fungovaly pouze studny, často zamořené prosakujícími vodami z žump, i živelným rozmachem, který způsoboval rozvíjející se průmysl ve městě. Navíc se ukázalo, že kvalita vody ze Svatky i přes veškerou snahu o její úpravu není dlouhodobě udržitelná. Ve městě stále

Rok 1964: Čiřiče v bývalé úpravně vody v Pisárkách. Zde se vysrážené vločky oddělí od vody usazováním a filtrací.

řádily epidemické choroby tyfus, paratyfus a cholera.

Jako užitková by voda ze Svratky vyhovovala, ale pro pití byla nevhodná, navíc nestačila pokrýt zvyšující se spotřebu. S výstavbou pisárské úpravy se vodovodní síť rozšiřovala. Za léta 1870–1874 bylo položeno 1 800 metrů nového potrubí. Později tento vodovod i vodojemy sloužily separátně pouze pro užitkovou vodu. Pro pitnou vodu vznikl samostatný řad. Až po odpojení vodojemů v roce 1996 a po rozsáhlých rozborech vody hygienici povolili opětovné připojení těchto vodovodních trubek zpět do systému zajišťujícího zásobování pitnou vodou.

V tuto dobu začíná v Brně vznikat i komplexnější kanalizační síť. Děje se to hlavně v odpovědi na vzrůstající množství splašků. Na začátku 20. století bylo ve městě 85 kilometrů funkční kanalizace, která samospádem ústila – bez jakéhokoli čištění – do řeky. Čistírna odpadních vod v Modřicích byla uvedena do trvalého provozu až v roce 1962. Dnešní ČOV Brno–Modřice byste však v té původní hledali jen velmi těžko. Jedna z největších čistíren v republice je po významné rekonstrukci plně řízena z moderního dispečinku a chystá se na spuštění nového projektu kalového hospodářství, který přinese výrazné úspory v nákladech spojených se zpracováním kalů, odvodňovacími systémy i s následným nakládáním se zbylým materiálem.

Cesta vede do Březové. Nebo spíše z ní

Cestou ke kvalitní vodě bylo najít zdroj podzemní vody mimo město a tu poté dovést do Brna. Po velkém množství hydrogeologických průzkumů byla jako nejvhodnější varianta zvolena podzemní voda z křídových vrstev u Březové nad Svitavou. Její kapacity byly a jsou dostatečné i pro zásobování Brna kvalitní vodou. Přípravné práce na tomto opravdu rozsáhlém projektu začaly už v roce 1904. Zahrnovaly vyhloubení 14 vrtaných studní s hloubkou až 21 metrů. Samotná

stavba byla zahájena v roce 1911 a hotovo bylo již v roce 1913.

Vodovodní trasa dlouhá 60 kilometrů vznikla nebyvale rychle, přestože v členitém terénu musela překonat řadu překážek. Bylo například nutné prorazit tři štoly, přičemž nejdelší má 614 metrů. Až během provozu bylo celé zařízení v roce 1933 plně elektrifikováno. Kvalita práce i využitých materiálů se pravidelně ukazuje při kontrolách – např. litinové trubky prošly zkouškou v roce 1999 s doporučením k dalšímu prověření až za 50 let.

Velká pozornost se věnovala a stále věnuje prameništi. Ochranné pásmo, které každý takto důležitý vodní zdroj obklopuje, se pravidelně kontroluje a je mu věnována velká péče. I proto bylo v roce 1934 rozšířeno a zalesněno. I koryto řeky Svitavy, která touto oblastí protéká, muselo být nákladně opraveno. Při vytyčování ochranného území musela být asanována obec Muzlov.

Denní spotřeba vody v roce 1970 dosáhla 1 656 l/s, vodovody se rozšiřovaly do vznikajících sídlišť, třeba na Lesnou, do Komína

či Bohunic. Kapacita tedy opět nestačila. O II. březovském vodovodu se mluví už v době první republiky, jeho spuštění je ale spojeno až s rokem 1975. Díky němu byly potřeby města naplněny, avšak spotřeba stále rostla. To se změnilo po roce 1989, kdy spotřeba vody začala v Brně poprvé klesat. Dělo se tak především s nárůstem vodného a stočného na volném trhu. Mezi lety 1989 až 2000 klesla spotřeba o 44 % a dále se ustálila.

Nyní je hlavním zdrojem pro Brno a okolí podzemní voda z Březové nad Svitavou a povrchová z Víru, potažmo Švařce, kde jsou využívány progresivní technologie, jako je filtrace přes aktivní uhlí nebo ozonizace vody. V letošním roce finišuje velký projekt dobudování kanalizace v pěti městských částech. Díky tomu bude na centrální kanalizaci připojeno více než tisíc domácností. V tomto projektu bylo vybudováno 17 kilometrů splaškové kanalizace.

Zdeňka Obalilová ve spolupráci s BVK | foto: archiv BVK

Brněnské vodárny a kanalizace pomocí 1 425 kilometrů dlouhé vodovodní sítě zásobují pitnou vodou 416 tisíc lidí z Brna a okolních měst a obcí.

Elissa Cunane: S partou se sžívám rychle

Basketbalové Žabiny za sebou mají působivý ročník a s jídlem roste chuť. Proto i tak silný kádr doplnila jedenadvacetiletá Američanka Elissa Cunane, která si krátce vyzkoušela rovněž nejlepší ligu světa WNBA. 196 cm vysoká pivotmanka nasbírala v univerzitní lize průměrně téměř 15 bodů na zápas a nyní se těší na svou první profesionální sezonu.

Jak jste se k nám do Brna dostala?

Můj agent komunikoval s Žabinami a došli k závěru, že by toto angažmá mohlo oběma stranám vyhovovat. Tým je skvělý, loni měli vynikající výsledky. Takže se už teď těším, že na ně letos navážeme a že budou Žabiny zase vyhrávat.

Co vás přesvědčilo nabídku přijmout?

Žabiny tu mají skvělý program pro mladé hráčky, je zde hodně možností se zlepšovat. Můžu tu hrát svoji hru, být kreativní. A výbornou reputaci mají také místní trenéři a obecně personál, ví se, že se tu o hráče dobře starají.

Věděla jste předtím něco o České republice? Že tahle země existuje?

Ale samozřejmě že ano! Přiznám se, že jsem o ní tedy nevěděla nějak moc, ale než jsem sem přijela, našla jsem si o České republice spoustu informací. Dozvěděla jsem se mnohé o zdejších lidech, o kultuře a řadu dalších zajímavostí.

Jaký byl váš první dojem po přiletu sem?

Byla jsem vzrušená, hrozně jsem se těšila, až všechny ty nové věci, které mě čekají, uvidím. Nejvíc jsem se těšila na halu a taky na holky, ale byla jsem taky zvědavá, kde budu bydlet, jak bude vypadat okolí mého bytu a podobně.

Už jste se s městem seznámila?

Ještě jsem ho pořádně neprozkoumala, ale hrozně se na to těším. Městem jsem

totiž zatím spíš projížděla autem. Byla jsem v downtownu, jak tomu říkáte? Centrum? A vypadalo skvěle. Ale ještě jsem se tu nestihla třeba najíst v restauraci nebo navštívit nějaká zajímavá místa. Nejsem tu přece jen ještě ani týden.

Pojďme si popovídat o basketbalu. V dětství jste dělala hned několik sportů, proč jste si vybrala právě basketbal?

Byla jsem v něm ze všech sportů nejlepší, takže mě to táhlo se v něm dál posouvat. Taky mě bavil víc než ostatní sporty. Díky své výšce v něm mám výhodu, kterou ráda využívám.

Máte zkušenosti s WNBA. Mohla byste nám o nich povyprávět?

Byla jsem draftovaná týmem Seattle Storm. Tam jsem sice nezůstala, uvolnili mě, ale potom si mě vytáhl tým Minnesota Lynx. Zahrála jsem si s nimi přes léto pár zápasů a byla to ohromně inspirující zkušenost. Možnost trénovat a hrát s profesionálkami byla úžasná. Pochopila jsem, co basketbal na téhle úrovni obnáší, že vyžaduje absolutní oddanost sportu a neustálou tvrdou práci. Věřím, že mě to posunulo dál.

Jaké jsou vaše nejsilnější stránky?

Myslím, že mám velice vysoké basketbalové IQ. Umím dobře číst hru, získat balon pro spoluhráčky a přihrát jim ho v klíčový moment tak, jak potřebují. Ale taky vím, kdy si mám věřit, být trošku v dobrém smyslu sobecká a zakončit sama nebo vybojovat

Myslím, že mám velice vysoké basketbalové IQ. Umím dobře číst hru, získat balon pro spoluhráčky a přihrát jim ho v klíčový moment tak, jak potřebují.

Women's National Basketball Association

WNBA je ženská basketbalová soutěž v Americe, která je podporována mužskou NBA. Byla založena v roce 1996 jako ženská protiváha soutěže NBA a první ročník se odehrál v roce 1997 za účasti osmi týmů. Postupně začaly přibývat další a v současnosti zde o titul hraje 12 týmů.

K obrovskému nárůstu kvality soutěže došlo v roce 1999, kdy svoji existenci ukončila konkurenční ABL a řada hvězd této ligy přestoupila právě do klubů WNBA. V roce 2000 prestiž ligy zvýšilo, když byly šampionky z Houston Comets jako první ženský tým v historii pozvány do Bílého domu.

V roce 2003 existenci soutěže ohrozila stávka kvůli sporům mezi hráčkami a vedením ligy, ale přes posunutí startu se nakonec vypjatou situací podařilo vyřešit. V roce 2006 se tak WNBA stala první zcela profesionální ženskou soutěží, která mohla oslavit deset let nepřetržité existence, a v roce 2021 měla na kontě již čtvrtstoletí od založení.

Sezona trvá od května do září, je zakončena play-off a její součástí je jako v řadě amerických lig All-Star zápas. Některé týmy sdílí halu se svými mužskými protějšky a jsou považovány za jejich sesterské týmy. Soutěž už si zahrálo několik českých hráček, z těch, které prošly Brnem, třeba Kamila Vodičková nebo Romana Hamzová.

důležitý doskok. Víím, že touhle individualností můžu týmu pomoci dosáhnout jeho cílů.

Jak jste se už sžila se svými spoluhráčkami?

Zatím jen trochu, protože jsme absolvovaly jen dva společné tréninky. Ale můj první dojem je dobrý, protože mi přijdou jako správná, přátelská parta. Takže se sžívám docela rychle.

Čeho byste chtěla v Brně dosáhnout?

Chci vyhrávat, jak jen to půjde. Víím, že tým loni vyhrál českou ligu a byl úspěšný v evropských pohárech. Byla bych moc ráda, kdyby se to zase dařilo. Kdyby byly Žabiny ještě o kousek lepší než minule.

V čem se podle vás český basketbal nejvíc liší od amerického?

Zatím jsem si všimla, že styl hry je o dost jiný. Je zde mnohem větší zaměření na sehranost celého týmu, jeho pohyb. Tým prostě pracuje mnohem víc společně, nevidím tu tolik situací jeden na jednoho, tolik individuálních akcí.

Jaký nejnáročnější moment jste zatím ve svém novém působišti zažila?

Cesta sem byla doopravdy dlouhá. Z domu jsem odjela na letiště v sedm ráno a sem jsem se dostala až další den v deset večer. A když jsem konečně dorazila, uvědomila jsem si, jak daleko jsem, že mám s sebou sbalené veškeré věci, že moje rodina je daleko. Ale všechno mě to opustilo další den. To jsem si nachystala tašku, vyrazila do haly na tréninky a najednou jsem byla připravená pracovat a těšila jsem se na všechno, co mě čeká.

Jaká česká slova už znáte?

Čau! A taky ještě znám dobro... dobro den? To je zatím všechno. ■

Marek Dvořák | foto: Zdeněk Kolařík

Draci se po roční přestávce vrátili na trůn a v moravském derby zdolali neustále se zlepšující tým Hrochů.

Draci pozvedli nad hlavu mistrovský pohár

To, v co každý brněnský baseballový fanoušek doufal, se stalo skutečností. Ve finále letošního ročníku extraligy se proti sobě postavily dva brněnské celky – Draci a Hroši. Z vítězství se nakonec radoval ten zkušenější, a Draci tak mají již 23. titul. Hroši se ale nenechali porazit snadno, v sérii urvali dva zápasy a v tom šestém dlouho vedli. Vše ale rozhodl odpal Pabela Manzanera, po kterém Draci finále otočili a mohou se opět těšit z aureoly nejlepšího českého týmu.

(mad) | foto: archiv klubu

Kdo se nebojí terénu, poběží ve Slatině

Mistrovství Jihomoravského kraje v přespolním běhu. I tak se nazývá tradiční Slatinský kros, jehož 15. ročník se koná 9. října. Závodů jsou vyhlášeny pro všechny výkonnostní i věkové kategorie včetně štafety a nejzdatnější běžce čeká trať o délce 6 kilometrů. Více informací najdete na webu slatinskykros.cz.

(mad)

Šesté místo házenkářům nestačí

Loni byli šestí a zdá se jim to málo. Letos dlouhodobě se zlepšující házenkáři z klubu Handball Brno míří ještě výš. „Loňská 6. příčka je pro klub druhé nejlepší umístění v jeho historii a my to určitě budeme chtít posunout. Když jsem do Brna přicházel, dali jsme si jasný cíl, že ve třetím roce postoupíme do evropských pohárů. Ten cíl je pro nás ukazatelem úspěchu a neúspěchu,“ zdůrazňuje trenér Pavel Hladík. „Doufáme, že si diváci najdou cestu do haly a budou nás hnát dopředu,“ doplnil pivot Erik Žvak. Do sezony o tři hráče – Iliče, Janků a Ugrina – posílený tým vstoupil správnou notou, když začátkem září zdolal pražskou Duklu 32:24.

(mad)

Kometa vstupuje do sezony s posilami i novým trenérem

Loňský ročník nevyšel hokejové Kometě podle představ. Tomu také odpovídala situace v off-season – klub sáhl po výměně hlavního trenéra, stal se jím Martin Pešout. V kabině také přibyla řada posil.

Pro Martina Pešouta nepůjde o skok do neznáma. V Brně již působil jako asistent, přičemž se zde dočkal několika úspěchů včetně titulu. Předtím si v Karlových Varech vyzkoušel i funkci sportovního manažera, zkušeností má tak na rozdávání. „Prostředí v Kometě dobře znám, i z toho pohledu, že tady hraje můj syn. Také jsme často s Karlovými Vary díky dobrým vztahům s Liborem Zábranským v Brně trénovali,“ uvedl. Kromě něj realizační tým doplnil asistent Jiří Otoupalík, rodák z Brna, který má v životopisu rovněž zahraniční trenérská angažmá v Německu, Rakousku i Švýcarsku.

Vstřelit góly ale trenér z lavičky nedokáže. Proto Kometa přivedla řadu posil. O bronzovém medailistovi Jakubu Flekovi jsme čtenáře již informovali, doplnila ho ale další jména. Mezi nejznámější patří veterán NHL i reprezentace Tomáš Kundrátek či ivančický rodák Radek Koblížek, který strávil dosavadní dospělou kariéru ve Finsku. „Nemůžu se dočkat, až budu moci zase nastoupit za Kometu, snad budeme dělat lidem radost,“ doufá.

Majitel klubu Libor Zábranský také výrazně posílil tým na ožehavém brankářském postu. Přišel Dominik Furch, dvaatřicetiletý brankář, účastník dvou světových šampionátů a jedné olympiády a také veterán několika zahraničních soutěží. „S pár klukama jsem se potkal v národním týmu, kádr vypadá velmi silně a určitě by měl mít kvalitu,“ hlásí. Do rodného města se vrací i forvard Jan Dufek, obranné řady posílí Marek Hrbas. Defenzivu vyztuží i bek Jan Ščotka, který v minulé sezoně nastupoval ve Finsku a byl také pravidelným účastníkem reprezentačních akcí. Exotickou posilou je pak Koblížkův spoluhráč Kim Strömberg.

Dosáhne obměněná Kometa letos na fanoušky toužebně očekávaný úspěch?

Marek Dvořák

X KOVOINOX

- Hliníkové lamely na ploty k rodinným domům
- Polotovary
- Zakázková výroba

www.kovoinox.cz
tel.: 770 180 005

PREMIÉRA ČERVEN 2022

Slunce, seno, jahody

PRVNÍ ČESKÝ MUZIKÁL ZE VSI

Musikální divadlo Karolín

chladservis
Odborník na DOMÁCI SPOTŘEBICE

PRODEJ A SERVIS
Křenová 19, Brno
tel.: 543 235 156
www.chladservis.cz

**INZERTNÍ UZÁVĚRKA
PŘÍŠTÍHO VYDÁNÍ
14. 10.2022**

Při prodeji nemovitosti Vám garantuji

- lidský přístup
- profesionální přípravu nemovitosti k prodeji
- videoprohlídku zdarma
- 3D scan nemovitosti zdarma

Neváhejte mě kontaktovat a světe mi svoji nemovitost k prodeji či pronájmu

Nabízíme okamžitý výkup
Vaši nemovitosti za nejvyšší možnou cenu!
Vyplatíme Vám až 500 000 Kč při podpisu kupní smlouvy

Kupon na odhad tržní ceny nemovitosti zdarma

- prodej nemovitosti
- pro dědické řízení
- pro majetkové vyrovnání

21

Telefon: 777 729 415 • e-mail: ivana.filousova@century21.cz • www.ivanafilousova.cz

jaropojistka.cz ONLINE

JARO KAMENNÁ Pobočka V BRNĚ **globus**

Objem motoru OA	Roční pojistné*
1001 - 1350 cm ³	od 1.564,- Kč
1351 - 1850 cm ³	od 1.713,- Kč
1851 - 2500 cm ³	od 2.064,- Kč
nad 2500 cm ³	od 2.640,- Kč

* Ceny pojistění na RC: dle věku, bydliště a bonusu klienta, objemu, výkonu, stáří a značky vozidla platné ke dni tisku.

Pivní lázně
BRNĚNSKÉ

První pivní lázně v Brně

Brněnské pivní lázně, s.r.o.
Za Divadlem 587/4, Brno-střed

Pivní koupele probíhají ve vířivých, modřínových kádích a jsou plné vitamínů řady B, živin, minerálů a antioxidantů. Úžasně působí na podporu duševní i fyzické svěžesti, celkově vitalizují organismus. Pravidelné koupele zaručují omlazení kůže, lesklé vlasy, odstraňují toxiny z těla a bakterie, působí protizánětlivě na kůži, zmírňují bolesti zad, svalů a kloubů, vyživí kosti, zvyšují krevní oběh a stimulují zrychlení metabolismu (celulitidu), trávení. Podporuje dlouhověkost.

Kromě pivních koupelí u nás naleznete solno-bylinkové koupele, bylinkové a tolik žádanou omlazovací Kleopatřinu koupel. Můžete si dopřát i masáže a zábaly.

Jsmo tu pro Vás a těšíme se na Vaši návštěvu.

Každý den kromě sanitárních dnů od 10:00-22:00
tel.: 728 867 354 www.brnenskepivnilazne.cz

Inzerci v těchto novinách pro vás zajistí:

Havel MOKA

☎ 602 557 777
✉ mouka@regvyd.cz

Karel MAREK

☎ 606 740 730
✉ k.marek@regvyd.cz

Tomáš KARAL

☎ 732 530 071
✉ karal@regvyd.cz

Michal NOVÁK

☎ 739 724 774
✉ novak@regvyd.cz

**REGIONÁLNÍ
VYDAVATELSTVÍ**

CHCIINZERCÍ.CZ

Hvězdárna
a planetarium
Brno

3-2-1 START!

Odpočítává brněnská hvězdárna

Křeček Elon je vědec a žije na skládce. Jeho krysí sousedi ho ale neberou moc vážně. Jednoho dne Elona vyruší hlasitá rána. Na plácku u svého domku najde kráter a v něm rozbitého robota.

Jak se sem asi dostal? Elon robota opraví a zjistí, že spadl ze své lodi, která krouží kolem Země. Loď ale druhý den odlétá. Není času nazbyt! A tak začíná Elonovo velké dobrodružství. Podaří se mu vrátit robota zpátky na oběžnou dráhu Země dřív, než jeho loď odletí a s ní i všichni robotovi kamarádi?

3-2-1 START! je dobrodružný animovaný film pro všechny malé kosmoplavce, který vypráví o odvaze a vynalézavosti, jež potřebujete, abyste se dostali do vesmíru a potom zase zpátky. Tak to přijďte od října zkontrolovat do vašeho digitária na Kraví haře. Letenky získáte na www.hvezdarna.cz.

- 1 Prvními živými organismy, které v roce 1947 na palubě balistické střely V-2 překonaly hranici 100 kilometrů nad zemským povrchem, byly ovocné mušky. Cílem bylo zjistit, zda je neovlivní kosmické záření.
- 2 Do vesmíru letělo několik desítek opic a lidoopů, včetně šimpanze.
- 3 Pes Lajka v roce 1957 sice ve vesmíru přežil jen několik hodin, otevřel však stejnou cestu pro člověka.
- 4 První zvířata, která obletěla Zemi a bezpečně přistála, byla na výpravě Sputnik 5 v roce 1960: psi Strelka a Bělka, zakrslý králik, 40 myši, 2 krysy a 15 lahví s ovocnými muškami.
- 5 Na palubě kosmické lodi Zond 5, která v roce 1968 obletěla Měsíc, se nacházely dvě stepní želvy, výprava Apollo 17 si s sebou vzala pět myši.
- 6 V roce 1973 dva zahradní pavouci se jménem Anita a Arabella dokázali spřádat síť na palubě orbitální stanice Skylab.
- 7 Prvními aquanauty, kteří se dostali do vesmíru, byly dvě nedospělé ryбки (střevle) a 50 vajíček v malých plastových akváriích na stanici Skylab.
- 8 Skupina hliště přežila havárii raketoplánu Columbia, kterou doprovázelo extrémní zrychlení, horko i volný pád z výšky několika desítek kilometrů.
- 9 Na Mezinárodní kosmickou stanici se před pár roky vydala kolonie mravenců, stejně jako chobotnice.
- 10 Želvušky v roce 2007 dokázaly přežít deset dní ve volném kosmickém prostoru, v naprostém vakuu, kde docházelo k obrovským změnám teploty.

**MÓDA
NA RADOST**

NEJNOVĚJŠÍ MÓDNÍ
KOLEKCE V OLYMPII

f i d

Olympia
BRNO

OLYMPIA BRNO OLYMPIA BRNO OLYMPIA BRNO OLYMPIA BRNO OLYMPIA BRNO OLYMPIA BRNO OLYMPIA BRNO OLYMPIA BRNO

RU201629/01

**On-line noviny
do celé rodiny!**

Nyní nás najdete i na
www.novinykraje.cz

NOVINY KRAJE.cz

RV220095/01

70
1952-2022

Stavby, které mění svět.
Díky vám již 70 let.

